

FARZANA NIKFITRAT

MODERN OLİMPİYAT OYUNLARININ GELİŞİMİ
SÜRECİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İSTANBUL, 2020

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MODERN OLİMPİYAT OYUNLARININ GELİŞİM SÜRECİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ

FARZANA NIKFITRAT

DANIŞMAN

PROF. DR. BİLGE DONUK

SPOR YÖNETİM BİLİMLERİ
SPOR YÖNETİCİLİĞİ

İSTANBUL-2020

TEZ ONAYI

(Bu sayfa yerine, başarılı geçen Tez Sınavı sonrası sınav tutanağı ekinde yer alan Tez Onay sayfası gelecektir.)

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün safhalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını beyan ederim.

FARZANA NİKFİTRAT

(imza)

İTHAF

Aileme ithaf ediyorum

TEŞEKKÜR

Yapmış olduğum bu çalışmanın her aşamasında yorum, öneri ve yönlendirmeleriyle tezin şekillenmesinde yardımlarını esirgemeyen, araştırma başlangıcından bitimine kadar kendisinden çok şey öğrendiğim, danışman hocam Prof. Dr. Bilge DONUK'a, teşekkür ederim.

En büyük minnettarlığım, hayat boyunca ailemin yorulmadan sonsuz sevgisiyle birlikte beni desteklemesidir.

Araştırmam boyunca desteği ve teşveki için babam Sayın Hussain Ali Shahzad'a teşekkür borçluyum. Onun fedakarlığı ve desteği olmasaydı hedefime ulaşamayabilirdim.

Hayır dualarıyla ve manevi destekleriyle uzaktan da olsa beni hep destekleyen canım annem Shah Khanom Shahzad'a övgülerimi en güzel kelimelerle ifade etmekte yetersiz kalıyorum. Bunu biliyorum ki hayatımdaki olan her başarıyı ona borçluyum.

Kardeşlerim Ahmadzia Shahzad, Assadullah Shahzad, Sameer Shahzad, Rahmatullah Shahzad ve kız kardeşim Nooria Shahzad, kardeşlerimin sevgilerini ve desteklerini kelimelerle anlatamam, fakat kalbimin en derin köşesinde hissediyorum.

Ailem araştırmam boyunca hayatımın bu zor döneminde beni dipten zirveye taşıyan bir ilham kaynağı oldu. Özellikle ağabeyim Ahmadzia Shahzad'a şefkati, cömertliği, fedakarlığı, sevgisi ve benim için yaptığı her şey için teşekkür ediyorum.

Ayrıca, isimlerini saymadığım, ancak mevcut araştırmamda doğrudan ve ya dolayla olarak bana yardımcı olan tüm arkadaşlarıma teşekkür etmek istiyorum.

FARZANA NIKFITRAT

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAYI.....	i
BEYAN.....	ii
İTHAF.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
KISALTAMLAR LİSTESİ.....	ix
ÖZET.....	x
ABSTRACT.....	xi
GİRİŞ.....	1
1. BÖLÜM	3
MODERN OLİMPİYAT OYUNLARININ TARİHİ	3
GİRİŞ.....	3
1.1. Modern Olimpiyat Oyunlarının Başlaması.....	3
1.2. Modern Olimpiyat Oyunlarının Yapısı	6
1.3. Modern Olimpiyat Oyunlarındaki Branşlar	8
1.3.1.Yaz Sporları.....	8
1.3.2. Kış Sporları	10
1.4. Modern Olimpiyat Oyunlarında Simgeler	11
1.4.1. Olimpiyat Ateşi	11
1.4.2. Olimpiyat Bayrağı	12
1.4.3. Olimpiyat Sloganı.....	12
1.4.4. Olimpiyat Yemini	13
1.4.5. Olimpiyat Ödülleri	13
1.5.2. Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC).....	14
2.BÖLÜM	19
MODERN OLİMPİYAT OYUNLARINDA SPORCULAR VE KAZANILAN MADALYALAR.....	19
GİRİŞ.....	19
2.1 Kazanmanın ve Madalyanın Önemi.....	19
2.2. Modern Olimpiyat Oyunlarının Kronolojisi.....	20

2.2.2 1896 Atina Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı (YUNANİSTAN).....	21
BİSİKLET	22
YÜZME.....	22
JİMNASTİK	23
TENİS	23
2.3. 1900 Paris Olimpiyatları (FRANSA)	23
2.3.2 1900 Paris Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı.....	24
2.4. 1904 St. Louis Olimpiyat Oyunları (ABD)	25
2.4.2. 1904 St. Louis Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı	26
2.5. 1908 Londra Olimpiyat Oyunları (İNGİLTERE)	26
2.5.2. 1908 Londra Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı	27
2.6. 1912 Stockholm Olimpiyat Oyunları (İSVEÇ).....	28
2.6.2. 1912 Stockholm Olimpiyatlarındaki Madalya Dağılımı.....	29
2.7. 1920 Anvers Olimpiyat Oyunları (BELÇİKA)	30
2.7.2. 1920 Anvers Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı	30
2.8. 1924 Paris Olimpiyat Oyunları (FRANSA).....	31
2.8.2. 1924 Paris Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı.....	32
2.9. 1928 Amsterdam Olimpiyat Oyunları (HOLLANDA)	33
2.9.2. 1928 Amsterdam Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı	33
2.10. 1932 Los Angeles Olimpiyat Oyunları (ABD)	35
2.10.2. 1932 Los Angeles Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı	36
2.11. 1936 Berlin Olimpiyat Oyunları (ALMANYA)	37
2.11.2. 1936 Berlin Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı	38
2.12. 1948 Londra Olimpiyatları (İNGİLTERE)	39
2.12.2. 1948 Londra Olimpiyatlarındaki Madalya Dağılımı.....	39
2.13. 1952 Helsinki Olimpiyat Oyunları (FİNLANDİYA)	41
2.13.2. 1952 Helsinki Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı	41
2.14. 1956 Melbourne Olimpiyat Oyunları (AVUSTRALYA/İSVEÇ)	43
2.14.2. 1956 Melbourne Olimpiyat Oyunları Madalya Dağılımı	44
2.15. 1960 Roma Olimpiyat Oyunları (İTALYA)	45
2.15.2. 1960 Roma Olimpiyat Oyunlarında Madalya Dağılımı.....	48
2.16. 1964 Tokyo Olimpiyat Oyunları (JAPONYA)	49

2.16.2. 1964 Tokyo Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı	50
2.17. 1968 Mexico City Olimpiyat Oyunları (MEKSİKA)	51
2.17.2. 1968 Mexico City Olimpiyat Oyunları Madalya Dağılımı.....	51
2.18. 1972 Münih Olimpiyat Oyunları (ALMANYA)	53
2.18.2. 1972 Münih Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı	53
2.19. 1976 Montreal Olimpiyat Oyunları (KANADA)	55
2.19.2. 1976 Montreal Olimpiyatları Madalya Dağılımı	56
2. 20. 1980 Moskova Olimpiyat Oyunları (S.S.C.B)	58
2.20.2. 1980 Moskova Olimpiyatları Madalya Dağılımı.....	59
2.21. 1984 Los Angeles Olimpiyatları (ABD)	61
2.21.2. 1984 Los Angeles Oyunlarındaki Madalya Dağılımı	61
2.22. 1988 Seul Olimpiyat Oyunları (GÜNEY KORE)	64
2.22.2. 1988 Seul Oyunlarındaki Madalya Dağılımı.....	64
2.23. 1992 Barcelona Olimpiyat Oyunları (İSPANYA)	66
2.23.2. 1992 Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı	67
2.24. 1996 Atlanta Olimpiyat Oyunları (ABD)	69
2.24.2. 1996 Atlanta Oyunlarındaki Madalya Dağılımı.....	70
2.25. 2000 Sydney Olimpiyat Oyunları (AVUSTRALYA)	74
2.25.2. 2000 Sydney Olimpiyat Oyunları Madalya Dağılımı	74
2. 26. 2004 Atina Olimpiyat Oyunları (YUNANİSTAN)	77
2.26.2. 2004 Atina Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı	78
2.27. 2008 Pekin Olimpiyat Oyunları (ÇİN HALK CUMHURİYETİ)	81
2. 27. 2. 2008 Pekin Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı	82
2.28. 2012 Londra Olimpiyat Oyunları (İNGİLTERE)	86
2.28.2. 2012 Londra Olimpiyat Oyunları Madalya Dağılımı.....	86
2.29. 2016 Rio Olimpiyat Oyunları (BREZİLYA).....	90
2.29.2 2016 Rio Olimpiyat Oyunları Madalya Dağılımı.....	90
3. BÖLÜM	95
OLİMPİYATLARIN EKONOMİK VE SOSYO-KÜLTÜREL ETKİLERİ.....	95
GİRİŞ.....	95
3.1. Olimpiyat Oyunlarının Ekonomiye Etkisi.....	95
3.2. Olimpiyat Oyunlarının Ekonomiye Olumsuz Etkisi	98

3.3. Olimpiyat Oyunlarının Sosyo-Politik Etkisi	99
SONUÇ.....	102
KAYNAKÇA.....	103

KISALTMALAR LİSTESİ

IOC - Uluslararası Olimpiyat Komitesi

UF - Uluslararası Federasyon

ABD - Amerika Birleşik Devletleri

MOK - Milli Olimpiyat komite

SSCB - Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti Birliği

TMOK - Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi

CIO - Chief Information Officer (Bilişim Kurulu Başkanı)

GSYH - Gayrı Safi Yurt İçi Hasıla

ÖZET

Sporun insan hayatı içinde sıradan bir aktivite olmaktan öte pek çok farklı işlevi bulunmaktadır. Ekonomik, kültürel ve toplumsal olarak özetleyeceğimiz bu işlevleri en belirgin şekilde büyük spor organizasyonlarında görmek mümkündür. Bu büyük organizasyonların en önde gelenlerinden biri de hiç kuşku yok ki Olimpiyat Oyunları'dır. Ülkelerin bu organizasyonu gerçekleştirebilmek için kıyasıya bir yarışın içine girmesi, Olimpiyat Oyunları'nın etki gücünü özetlemektedir. Olimpiyat Oyunları, turizm getirisini yükseltmek ve reklam imkânı yaratmak açısından oldukça ilgi çeken bir organizasyon olsa da, düzenlenmesi son derece maliyetli olmaktadır. Bu sebepten, bu organizasyon daha çok gelişmiş ülkelerde gerçekleştirilmektedir. Sporcular için sadece katılımın dahi çok büyük bir önem arz ettiği bu büyük organizasyonda tarih boyunca pek çok skandal da yaşanmıştır. Başta doping olmak üzere sporcuların madalyaya ulaşmak için gösterdikleri yanlış tutumlar çoğu kez organizasyona damga vurmuştur. Bu çalışma, Modern Olimpiyat Oyunları'nı başlangıcından itibaren ele alarak, onu ekonomik, toplumsal ve kültürel bağlamları içinde tartışmaktadır. Çalışma aynı zamanda ülkeler bazında sporcu katılımını ve bu sporcuların kazandıkları madalyaları da detaylı olarak incelemektedir.

Anahtar Kelimeler: *Spor, Olimpiyat Oyunları, Büyük Spor Organizasyonları*

ABSTRACT

Sport has many different functions than being an ordinary activity in human life. It is possible to see these functions, which we will summarize economically, culturally and socially, in large sports organizations. One of the leading organizations of these big organizations is undoubtedly the Olympic Games. The fact that countries enter into a fierce race to realize this organization summarizes the impact of the Olympic Games. Although the Olympic Games are a very interesting organization in terms of increasing the return on tourism and creating advertisement opportunities, it is extremely costly to organize. For this reason, this organization is mostly held in developed countries. There have been many scandals throughout the history in this great organization, where even participation is very important for athletes. The wrong attitudes of athletes, especially doping, to reach the medal often marked the organization. This research is about of the Modern Olympic Games from the very beginning and discusses it in its economic, social and cultural contexts. The study also analyzes in detail the participation of athletes on the basis of countries and the medals won by these athletes.

Key words: *Sports, Olympic Games, Big Sports Organizations*

GİRİŞ

Spor, çağlar boyunca insanoğlunun hayatında oldukça önemli bir yer kaplamıştır. İlk çağlardan beri insanların hayatta kalmak için gösterdikleri kimi faaliyetler zaman içerisinde sportif bir form olarak evrim geçirmiştir. Örneğin, avcılık faaliyeti için kullanılan oktan “okçuluk”, taşıma faaliyeti için evcilleştirilmiş atların varlığından “binicilik” gibi sporlar türetilmiştir. Günümüzde ise spor, büyük oranda sanayileşmiş bir olgu olarak karşımızda durmaktadır. Giderek endüstrileşen sporun insan hayatı üzerinde ekonomik, toplumsal ve kültürel pek çok etkisi vardır.

Sportif faaliyetlerin ilk kez Antik çağlarda başladığı varsayılmaktadır. Hem Antik dönemlerde hem de günümüzde spora yüklenen belli başlı anlamlar bulunmaktadır. Daha sağlıklı bir beden, daha dinç bir zihin için sporun inkar edilemez katkısının yanında, çağlar boyunca spora barış, dostluk ve birleştiricilik özellikleri de atfedilmiştir. Bu kavramların sporla özdeş kabul edilmesinin en önemli nedenleri arasında Olimpiyat Oyunları gelmektedir. Antik çağlarda daha ziyade dini açıdan birleştirici bir işleve sahip olan Olimpiyatlara, günümüzde hemen hemen her konuda insanlar arasında dostluk ve barışa katkı sağlama misyonu yüklenmiştir.

Antik Olimpiyat Oyunları ile Modern Olimpiyat Oyunları, her ne kadar benzer amaçlarla ortaya çıkmış olsa da, değişen sosyo-politik, dini ve ekonomik değerlerle birlikte önemli değişiklikler göstererek ilerlemiştir. Bu tezin amaçlarından biri, Antik çağlardan günümüze kadar uzanan Olimpiyat Oyunlarının kendi içinde uğradığı değişim ve dönüşüm mekanizmalarını incelemektir.

Her ne kadar sporun ilk ortaya çıkışı daha çok bireysel beceriler üzerinden tanımlansa da, modern dönemlerde sportif faaliyetler çok daha kolektif bir anlayışla yapılmaktadır. Olimpiyat Oyunları ise bireyselliğin en çok öne çıktığı spor organizasyonu olarak kabul edilmektedir. Takım sporlarından ziyade bireysel sporların ön plana çıktığı Modern Olimpiyatlar’da sporcuların ve ülkelerin kazandığı madalyaların dağılımını yapmak ve bu dağılımı oluşturan sosyo-ekonomik, toplumsal ve kültürel dinamiklerin incelenmesine katkıda bulunmak, bu tezin bir diğer amacını oluşturmaktadır.

Birinci bölümde, hem Antik hem de Modern Olimpiyat Oyunlarının nasıl ve neden başladığı tartışılmıştır. Bu bağlamda, Olimpizm, Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC), oyunlardaki branşlar ve oyunları temsil eden simgeler tartışmada öne çıkan olgular olmuştur. Baron Pierre de Coubertin'in öncülük ettiği Modern Olimpiyatların hangi ihtiyaca cevap vermek adına yeniden hayata geçirildiği ve oyunların bu ihtiyaçları ne kadar karşıladığı da öne çıkarılan başka tartışma konuları olmuştur.

İkinci bölümünde Modern Olimpiyat Oyunları tarihi boyunca oyunların düzenlendiği ülke ve şehirlere dair somut bilgilere yer verilmiştir. Modern Olimpiyatlara hangi ülkelerin katıldığı, oyunlarda önce çıkan sporcu ve olayların da tartışıldığı bu bölümde, oyunlar boyunca ülkelerin kazanmış oldukları madalyalar tam olarak paylaşılmıştır.

Üçüncü bölümde spor müsabakalarının ve Modern Olimpiyat Oyunlarının düzenlendiği ülkelere, şehirlere ve bölgelere hem ekonomik hem de sosyo-politik olarak nasıl etki ettiği tartışılmıştır. Ekonomik olarak TV yayın gelirleri, spor turizmi, bilet satışından elde edilen gelir ve sponsorluklar tartışılır iken; sosyo-politik açıdan oyunların/müsabakaların ülkelere kazandırdığı prestij ve birleştirici nitelik öne çıkarılmıştır.

1. BÖLÜM

MODERN OLİMPİYAT OYUNLARININ TARİHİ

GİRİŞ

Modern Olimpiyat Oyunları geçtiğimiz yüzyıldan itibaren spor organizasyonları bağlamında dünyada oldukça ses getirmiştir. Sporun birleştirici yönünden faydalanmak adına başlatılmış oyunlar, zaman geçtikçe giderek büyük bir organizasyona dönüşmüş ve zamanla endüstriyel bir boyut da kazanmıştır. Bu bölümde, Modern Olimpiyat Oyunları'nın nasıl ortaya çıktığını ve ne gibi dönüşümler geçirdiğini tartışacağız. Aynı zamanda, Modern Olimpiyat Oyunları'nın simgelerini ve branşlarını da detaylı olarak incelemeye çalışacağız.

1.1. Modern Olimpiyat Oyunlarının Başlaması

Spor, pek çok açıdan insan hayatını olumlu anlamda etkileyen önemli bir faaliyettir. Spor, kişilerin kendi bedenlerinin fiziksel ve zihinsel gelişiminin yanında, bir grupla beraber faaliyette bulunma ve topluluk aidiyeti geliştirmek açısından da son derece önemli bir işleve sahiptir. Olimpiyat oyunları ise, sportif açıdan dünya üzerindeki en kapsamlı içeriğe sahip faaliyetidir. Olimpiyat oyunları sadece sportif faaliyetlerle ilgili değildir; aynı zamanda, sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasi yönleriyle oldukça önemli bir toplumsal fenomendir.

Yavuz Yıldırım ve Kerem Gökten, sporun tarihsel süreç içinde bireysellikten uzaklaşıp toplumsal olana nasıl dönüştüğünü şu sözlerle özetlemektedirler:

“Tarihsel süreçte spor, güç gösterisinin ve rekabetin bireysel düzeyden toplumsal hale geldiği bir ortam oluşturmuştur. Antik Yunan ve Roma'dan bu yana sporun fiziksel ve fikirsel bir çekişme alanı olduğu bilinmektedir. Modern dönemde, özellikle ulus-devletle beraber sportif başarılar, bağımsızlığın, ekonomik gücün veya ideolojik sağlamlığın göstergeleri olarak sunulmuştur. Sportif faaliyetler, çoğunlukla eğlence veya kısa süreli bir araya gelişler olarak ele alınır ya da bu etkinliklerde sporcuların ve oyunların teknik ve fiziksel boyutları öne çıkartılır. Ancak konunun siyasal ve ekonomik kavramlarla açıklanabilecek çokça boyutu vardır. Özellikle uluslararası spor organizasyonları, aşağıda da örnekleri verilecek olan siyasal ve ekonomik tartışmaları bünyesinde fazlasıyla

barındırmaktadır. Bunun yanı sıra çeşitli alt başlıklarda da sporun farklı konularla ilişkisi kurulabilir. Örneğin, göçmenlik, vatandaşlık, çokkültürlülük, feminizm, iletişim ve medya, tıbbi analizler, teknolojik yarışma gibi farklı alanları da içine alacak şekilde genişleyen sportif konular, disiplinlerarası pek çok incelemenin konusu olabilir” (2018, s.74-94).

Antik Olimpiyat oyunları, her dört yılda bir Peloponnes yarımadasının Kuzey Batısında yer alan ücra bir bölgede düzenlenmiştir. Bu bölgenin adı Olmypia idi ve oyunlar da Tanrı Zeus’a adanan bir festival kapsamında düzenlenmekteydi. İlk çağların başlarından erken Orta Çağ’a kadar, yaklaşık olarak on iki asır sürdürülen oyunlar, festivalin en önemli parçasını oluşturmaktaydı. Başlangıçta küçük bir yerel festival alanı olan Olympia, zaman içerisinde Antik Çağ’ın en önemli kült ve spor etkinliklerinin sahnesine dönüşmüştür. Fakat Olympia, Roma İmparatoru I. Teodosius’un Pagan uygulamalar olduğu gerekçesiyle yasaklaması sonucu MS 393 yılından itibaren uzun Orta çağ boyunca kaderine terk edilmiştir. Batı, Rönesans’a kadar oyunlar ve kutsal mekânı hakkında neredeyse hiçbir bilgiye sahip olamamıştır. Fakat Rönesans hümanistlerinin Antik Çağ’a ait değerleri ve insan idealini anlamaya çabalaması sonucunda, Antik kaynaklara yönelik bir ilgi uyanmıştır. Bu bağlamda, Antik ve Modern Olimpiyatlar arasında bir kurulmuş ve nihayetinde oyunların yeniden başlamasını sağlayacak dinamiklerin gelişmesine olanak tanıyacak gelişmeler meydana gelmiştir (Yıldıran, 2014, s. 555-570).

Antik Çağ eserlerinin incelenmesiyle değeri anlaşılan Olimpiyat oyunları, Batı tarafından hayranlıkla karşılanmıştır. Antik oyunların kesintiye uğramasından yaklaşık bin beş yüz yıl sonra, 1892 yılında Paris’te toplanan bir spor konseyinde, Modern Olimpiyatların öncüsü ve kurucusu olarak kabul edilen Baron Pierre de Coubertin, yaptığı konuşmasında milletler arası bir spor organizasyonunun önemi üzerinde durdu ve Modern Olimpiyat oyunlarının başlaması için mücadele etmeye başladı (Seçilmiş, 2004, s.21).

Modern Olimpiyat oyunlarının başlamasına öncülük eden Coubertin, son derece idealist bir insandı. 1863 yılında Paris’te dünyaya gelen Coubertin, içinde yaşadığı çağın kaosa sürüklenmesini, fosilleşmiş eğitim sistemine bağlamaktaydı (Özdilek, Şentürk vd., 2003, s.2).¹

¹ Kaynak: <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/55299>

Coubertin için spor dünya barışı için son derece önemli bir işleve sahip olabilecek potansiyeli taşımaktaydı. Espy'e göre, Coubertin Olimpiyatları dünya barışının temeli olarak görmesinin nedeni, idealize ettiği erdemlerin yok olmaya yüz tutuyor oluşuydu. Coubertin, bu düşüncelerden yola çıkarak eski Olympia oyunlarını modern çağa adapte etme faaliyetlerine girişti (Espy, 1990, s.4).

Cüneyt Koryürek'e göre, Coubertin için sporun tanımı şuydu: "İsteyerek, arzu ederek, kurallara uyarak, muhtemel bazı riskleri de göze alarak ve daima daha ileri gitmek üzere yapılan adali çalışmalardır." Devamında ise Coubertin, "Bu çalışmalar; cesareti, iradeyi, sebatı, soğukkanlılığı, dayanıklılığı, aynı zamanda ahlakı geliştirmektedir" şeklinde ifadelerle, sporun dünya için ne denli önemli bir işlevi olduğuna dikkat çekmekteydi (1996, s.28).

Olimpiyatların tekrardan başlatılma kararıyla birlikte, Coubertin'in toplantıdan bir hafta önce Revue Paris Dergisi'nde yayınlanan bir makalesinde aşağıdaki tabloda belirttiği şu ilkeler de kongrede kabul edilmiştir:

1. Olimpiyatlar, eskiden olduğu gibi, her dört yılda bir yapılacaktır.
2. Olimpiyatlar, Antik Yunan'da olduğunun aksine, tüm dünya sporcularına açık olacak ve yarışma programı günün sporlarını içerecektir.
3. Yarışmalarda sadece büyükler yer alacaktır.
4. Amatörlük kuralları kesinlikle uygulanacaktır.
5. Olimpiyat organizasyonu "gezici" olacak ve her Olimpiyat başka bir ülkede yapılacaktır.

Tablo: (Özdilek, Şentürk vd., 2003 s.5).

Modern Olimpiyat oyunlarının yeniden başlamasının altında yatan en önemli neden dünya “barış”ına katkı sağlamak ve milletler arasında dostluğa dayalı güçlü bir iletişimin olanaklarına zemin hazırlamaktı. Öte taraftan, Modern Olimpiyat oyunlarının öncüsü olan Coubertin için Olimpiyat oyunları, aynı zamanda gençliğin zaman içerisinde kaybettiği değerleri tekrardan geri kazanması için bir şans anlamına gelmekteydi

1.2. Modern Olimpiyat Oyunlarının Yapısı

Tarihin tüm dönemlerindeki spor aktivitelerinin en önemli nedeni, çoğunlukla insanlar arasında vücut bulmuş olan gerginlikleri ve çatışmaları minimize etmek olmuştur. Eski dönemlerde, ülkeler arasında dostluğun ve barışın pekişmesi adına düzenlenen spor aktiviteleri, günümüzde de benzer amaçlarla yapılmaktadır. Elbette tüm dönemlerdeki faaliyetlerin birebir benzer olmasını beklemek olası değildir. Hem geçen zaman dilimleri içerisinde insanoğlunun fiziksel ve mental olarak geçirdiği değişimler, hem de toplumların teknolojik ve ekonomik olarak geçirdiği evrimler göz önünde bulundurulduğunda, çoğu zaman amaçlar aynı olsa da spor faaliyetlerinin yapısında önemli değişiklikler meydana gelmiştir. Modern Olimpiyatlar da kuşkusuz yapısal olarak Antik oyunlardan bir miktar farklılıklar göstermektedirler.

Modern Olimpiyatlara alıştığımızdan ötürü, eski oyunların ne kadar yenilikçi ve benzersiz olduğunu fark etmekte zorlanmaktayız. Aslında kültürümüzün pek çok unsuru Antik Yunan medeniyetindekine benzer özellikler taşımaktadır. Bunların arasında sadece spor aktiviteleri bulunmamaktadır; aynı zamanda tıp, demokrasi, drama vb. pek çok olgu ve durumdan söz etmek mümkündür. Yine pek çok sanat türünün Yunan prototiplerini taklit ettiğini söylemekte sakınca yoktur. Aslında Modern Olimpiyatlar mükemmelliği ve yüksek prestiji temsil eden yapısıyla, eski oyunlardan farklı bir çizgiye sahip değildir. İki dönemi birbirinden ayıran en önemli özellik, Modern Olimpiyatlara olan katılımın, antik dönemdekilerin yanında devasa bir noktaya ulaşmasıyla ilgilidir. Örneğin, Sidney 2000'de 200 ülkeden 10.000'den fazla sporcu, yaklaşık olarak 300 etkinlikte yarışmıştır. Bunlar eskiye kıyaslandığında inanılmaz rakamlardır. Oysa Antik Olimpiyat oyunlarında 14 etkinlik ve ortalama 300 sporcunun katılımı söz konusu olabilmekteydi. Yine Antik Olimpiyat oyunlarında ortalama 40.000

izleyiciye ulaşan oyunlar, modern dönemde tüm dünyada takip edilmektedir. Elbette bunda, gelişen teknolojinin etkisi büyüktür (Young, 2004, s.139).

Öte yandan, Olimpiyat Oyunları, hem düzenleyen hem de katılan ülkelere gerek politik, ekonomik ve sosyal yönden menfaat sağlaması, gerekse sporun evrenselliği çerçevesinde uluslararası platformlarda boy göstermeleri yönünden dünyanın en büyük spor organizasyonu olma özelliğini kazanmıştır ve bu kazanımını da günümüze kadar taşımayı başarmıştır.

Olimpiyat Oyunları'nın temelini oluşturan en önemli özellikler arasında amatörlük, barış, dostluk, katılım ve kazanma isteği gibi olgular bulunmaktadır. Her ne kadar tarihinde pek çok birleştirici ve barışı pekiştirici yapıdan söz etmek mümkün olsa da, kimi zaman ırkçı, dinci, siyasi illegal örgüt ve toplulukların oyunları propaganda aracı olarak kullanma arzuları da olmuştur. Bu minvalde dönem dönem bu oyunlarda kanlı terör olaylarının gerçekleştiği de görülmüştür. 1968 Meksika Olimpiyatları'nda ırkçılık, 1972 Münih Olimpiyatları'nda kanlı terör olayları ve 1976 Montreal Olimpiyatları'nda siyasi boykotlar ve pek çok benzer siyasi faaliyetler gözlemlenmiştir (Seçilmiş, 2004, 22-23).

İbrahim Yıldırım'a göre, Coubertin'in öncülüğünü yaptığı modern hareket, salt bir sportif etkinlik buluşmasından ibaret değildi; aynı zamanda, bizzat Coubertin'e ait olan ve felsefi, sosyal ve sportif anlamlar yüklenmiş Olimpiizm kavramını da içinde barındırıyordu. Olimpiizm kavramı, spor aracılığıyla, uyumlu, saygın, barışçı, "ideal insan" yetiştirmeye yönelik bir yaşam felsefesi anlamına gelmekteydi. Yıldırım, üç temel unsurdan oluşmuş olan olimpiizm kavramını şu şekilde özetlemektedir:

"Spor yoluyla, fiziksel ve ruhsal gelişimini tamamlamış, kişisel olarak mükemmelleşmiş insanı yetiştirmeyi hedefleyen "olimpik ideal"; mükemmel insanın yetiştirilmesinin aracı olan sporu, küresel düzeyde yaygınlaştırmakla yükümlü "olimpik hareket" ve spor yoluyla mükemmelleşmiş sporcuların performanslarını sergiledikleri ve "rol-model" olarak insanlığa sunuldukları "olimpiyat oyunları" (2014, s:566).

Günümüz Olimpiyat Oyunları ile ilgili en önemli tartışmalardan biri de bireysel başarı ile takım başarısı arasındaki fark üzerinedir. Takım sporu ile bireysel sporların bir çeşit ikilem yarattığı düşünülmektedir. Takım sporlarında bireysel başarı ikinci plana atılarak, daha ziyade

taktik ve teknik beceriye odaklanılmaktadır. Fakat genel olarak Olimpiyat Oyunlarının mantığının bireysel başarının ön plana çıkarmayı hedefler (Loland, 2006: 33).

1.3. Modern Olimpiyat Oyunlarındaki Branşlar

Olimpiyat Oyunları bireysel ya da takım etkinliklerinden oluşan ve sporcular arasında müsabakalardır, ülkeler arasında rekabeti temsil etmemektedirler. Girişleri IOC tarafından kabul edilen, karşılıklı MOK'lerinin seçtiği atletleri bir araya getirmektedirler. Bu sporcular, ilgili UF'lerin teknik yönetimi altında yarışmaktadırlar. Olimpik Oyunlar, Olimpiyat Oyunlarından ve Kış Olimpiyat Oyunlarından oluşmaktadır. Sadece kar ve buz üzerinde yapılan sporlar kış sporu olarak addedilmektedir (Bozyiğit, 2014, s:13).

Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğüne göre Modern Olimpiyatlarda, “Yaz sporları” 34 adet branştan meydana gelirken, “Kış sporları” ise 15 adet branştan meydana gelmektedir. Buna göre Yaz ve Kış sporları/branşları şu şekilde sıralanmışlardır:

1.3.1. Yaz Sporları

1. Atıcılık
2. Atletizm
3. Batminton
4. Basketbol
5. Beyzbol
6. Binicilik
7. Bisiklet
8. Boks
9. Jimnastik
10. Dağcılık (Sportif Tırmanış)
11. Eskrim

12. Futbol

13. Golf

14. Güreş

15. Halter

16. Hentbol

17. Hokey

18. Judo

19. Kano

20. Karate

21. Kaykay

22. Kürek

23. Masa Tenisi

24. Modern Pentatlon

25. Okçuluk

26. Softball

27. Sörf

28. Su Topu

29. Taekwondo

30. Tenis

31. Triatlon

32. Voleybol

33. Yelken

34. Yüzme (Atlama, Senkronize Yüzme)

1.3.2. Kış Sporları

1. Alp Disiplini

2. Artistlik Buz Pateni

3. Biatlon

4. Buz Hokeyi

5. Curling

6. Kayakla Atlama

7. Kayaklı Koşu

8. Kısa Mesafe Sürat Pateni

9. Kızak

10. Kuzey Kombine

11. Serbest Stil Kayak

12. Skeleton

13. Snowboard

14. Sürat Pateni

15. Yarış Kızağı²

² <http://sgm.gsb.gov.tr/Sayfalar/130/164/OlimpikSporDallari>

Erişim tarihi: 25.03.2019, saat: 00:43

1.4. Modern Olimpiyat Oyunlarında Simgeler

Olimpiyat ateşi, bayrak, sloganlar vb. unsurlar, Modern Olimpiyat oyunlarının simgeleri arasında yer almaktadırlar. Elbette ki tüm bu simgeler, belli bir anlam birliği içinde var olmuşlardır. Dostluk, barış ve birleştiricilik olgularından hareketle hazırlanmış olan tüm bu simgeler, Modern Olimpiyat oyunları içerisinde oldukça popüler bir konuma sahiptirler.

1.4.1. Olimpiyat Ateşi

Gökçehan Daçe'ye göre, Olimpiyat ateşinin insanoğlunun felsefe ile bağı ile yakından ilgisi vardır. Olimpiyat ateşinin dünyaya “silahlarınızı bırakın” mesajını verdiğini belirten Daçe, Antik çağlardaki oyunlarda da Olimpiyat ateşinin benzer amaçlarla kullanıldığını dile getirir.³ Semboller, Olimpiyat Hareketi tarafından Olimpiyat Oyunlarının içine sıkı bir şekilde yerleştirilmiştir ve bu semboller, oyunların değerlerine yönelik ritmi vurgulamak için önemli bir işleve sahiptirler.

Olimpiyat meşalesi, Amsterdam'da düzenlenen 1928 Yaz Olimpiyatları'nda ilk kez tanıtıldı ve o zamandan beridir Modern Olimpiyatların bir parçası olarak kalmaya devam etmektedir. Meşalenin Yunanistan'dan başlayarak yola çıkıp, çeşitli ülkelerden geçerek Olimpiyatların yapıldığı ülkeye ulaştırılması fikri ise ilk kez 1936 Berlin Yaz Olimpiyatları'nda sunulmuştur. Meşale, Antik Olimpiyatlara yönelik bir saygı niteliğine sahiptir. Olimpiyat meşalesi sadece güneş ışınlarıyla yakılabilmektedir⁴⁵

Olimpiyatların sürekliliğinin temsili anlamına da gelen Olimpiyat ateşinin ilk yandığı yerin, Antalya il sınırları içerisinde bulunan, Fenike ilçesi Ardaşan Burnu'nun hemen yakınında bulunan ve günümüze kadar ulaşan Olimpos kentinin 7 km kadar uzaklıkta ve 2150 metre yükseklikte kayaların olduğu bilinmektedir (Özdilek, Şentürk vd., 2003, s.7).

³ http://e-kutuphane.teb.org.tr/pdf/tebhaberler/temmuz_agustos04/15.pdf

Erişim tarihi: 25.03.2019, saat: 15:06

⁴ http://web.archive.org/web/20160320030715/http://www.olympic.org/Documents/Reports/EN/en_report_1.pdf

Erişim tarihi: 25.03.2019, saat: 15:35

1.4.2. Olimpiyat Bayrağı

Dünyanın beş kıtasının birliğı anlamına gelen, beyaz zemin üzerinde birbirine geçen ve kenetlenen beş farklı renkten oluşmuş Olimpiyat bayrağı, Modern Olimpiyatların kurucusu kabul edilen Coubertin tarafından tasarlanmıştır (IOC, 1986).

Bayrakta bulunan renklerin her biri ayrı bir kıtayı temsil etmektedir. Bayrak, üstte tarafta üç halka ve alt kısımda da iki halkadan meydana gelmiştir. Yine bayrakta bulunan renkler, her ulusun bayrağında bulunan mavi, sarı, siyah, yeşil ve kırmızı renklerden oluşturulmuştur. Üst kısmın sol tarafındaki mavi halka Avrupa'yı, ortadaki siyah halka Afrika'yı ve sağdaki kırmızı halka da Avustralya'yı temsil etmektedir. Alt bölümde bulunan iki renkten sağdaki yeşil halka Amerika'yı temsil ederken, soldaki sarı halka ise Asya'yı temsil etmektedir (Özdilek, Şentürk, vd., 2003, s.8).

Olimpiyat bayrağı 1914 yılında tasarlanmıştır. Coubertin tarafından Fransa'nın başkenti Paris'te tasarlanan bayrak, ilk defa 1920 Antwerp Olimpiyatları'nda göndere çekilmiştir (Wieczorek, 1975).

1.4.3. Olimpiyat Sloganı

Üç Latince sözcükten oluşmuş olan Olimpiyat sloganı "Citius, Altius, Fortius", "Daha Hızlı", "Daha Yüksek" ve "Daha Güçlü"nü sembolize etmektedir. Sloganın arkasında yatan en temel yaklaşımın, bir sporcunun amacının birinci sırada yer almaktan ziyade, elinden gelenin en iyisini yapması olarak açıklanmaktadır. Antik Olimpiyatlar ile Modern Olimpiyatları birbirinden ayıran en önemli düşüncenin de bu olduğu varsayılmaktadır. Modern Olimpiyat oyunlarındaki en önemli amaç oyunları kazanmaktan ziyade, oyunlara katılım hakkı elde etmektir (Daçe, 2004, s:38-39).

Modern Olimpiyat sloganı, oyunların kurucusu olarak kabul edilen Baron Pierre de Coubertin'nin eski bir arkadaşı olan Rahip Didon'un öğretmenlik yaptığı okulun bayrağına yazdığı sözcüklerden alınmıştır. Coubertin tarafından Olimpiyat ruhuna uygun bulunan bu üç Latince sözcük, aynen alınıp slogan haline getirilmiştir.⁶

⁶ <http://sgm.gsb.gov.tr/Sayfalar/127/163/OlimpiyatSembolleri>

Erişim Tarihi: 29.03.2019, saat: 13:55

1.4.4. Olimpiyat Yemini

Antik dönem oyunlarında olduğu gibi Modern Olimpiyat oyunlarında da müsabakalara katılan sporcular ve hakemler, oyunların başladığı ilk günden itibaren Olimpiyat ruhuna uygun olarak hareket edeceklerine dair Olimpiyat yemini etmektedirler. Olimpiyat yemini, hiçbir fark gözetmeksizin, bütün sporcuların dürüstlüğünü ve şerefiliğini belli başlı kurallara bağlamaktadır. Oyunların yapıldığı ülkeye mensup sporculardan biri kürsüye çıkarak şu yemini etmektedir: *“Bütün müsabakalar adına, olimpiyat oyunlarına adil, kaidelere riayet eden müsabıklar olarak ve sporun zaferi ile ekibimizin şerefi için, mertçe mücadele etmek gayesiyle katılmak istediğimize, yemin ederim.”* (Özdilek, Şentürk vd., 2003, s.8).

Sporcuların yaptığı bu yeminin hemen ardından, yine oyunların yapıldığı ülkeye mensup bir hakem, diğer hakem ve yöneticiler adına şu şekilde yemin etmektedir; *“Bu olimpiyat oyunlarında tarafsız olacağımıza, kaidelere ve gerçek sportmenlik prensiplerine uygun hareket edeceğimize bütün hakem ve resmi görevliler adına and içerim”* (Kuraner vd. 1979, s.5).

1.4.5. Olimpiyat Ödülleri

Modern Olimpiyat Oyunları'nda ödül olarak madalya ve diploma verilmektedir. Bireysel branşlarda ilk üç sırayı alan sporculara birer madalya ve diploma, 4. 5. ve 6. Sırayı alan sporculara ise sadece birer diploma verilmektedir. Oyunlarda görevli olan hakemlere ve resmi görevlilere birer hatıra diploması ve madalya verilmektedir. Bunların yanı sıra finale kalamamış fakat baraj müsabakalarına katılım göstermiş sporcular ile takımı final oynamış ancak takımında yer alamamış sporculara da birer diploma verilmektedir. Bu ödüllerin dışında, amatör spora ve Olimpik harekete katkı sağlamış olan kuruluşlara, "Olimpiyat Kupası", Olimpik harekete üstün hizmetler sunmuş kişilere "Olimpiyat Liyakat Diploması" ve üstün atletlere verilen "Feamley Kupası" gibi çeşitli ödüller de bulunmaktadır (Özdilek, Şentürk vd. 2003, s.9).

1.4.6. Olimpizmin Temel İlkeleri

Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) tarafından belirlenmiş olan olimpizmin temel ilkelerini aşağıdaki tabloda verilmiştir.

1. Olimpizm dengeli bir şekilde vücudun, iradenin ve beynin tüm niteliklerini çalıştıran ve birleştiren bir yaşam felsefesidir. Sporu kültür ve eğitim ile kaynaştıran Olimpizm, çaba harcamanın verdiği mutluluğu, iyi bir örnek sunmanın eğitimsel değerini, sosyal sorumluluğu ve evrensel temel etik prensiplere yönelik saygıya dayalı yaşam tarzını oluşturmayı amaçlamaktadır.
2. Olimpizmin hedefi sporu insanlığın uyumlu gelişimine sunmak, insanlığa saygının korunmasına yönelik barışçıl bir toplumun oluşmasını sağlamaktır.
3. Olimpiyat Hareketi IOC'nin üst yetkisi altında Olimpiyat Hareketi Olimpizmin değerlerinden esinlenen tüm birey ve varlıkların uyumlu, organize, evrensel ve kalıcı eylemlerinden oluşmaktadır. Beş kıtayı kapsar. Büyük bir spor festivali olan Olimpiyat Oyunlarında tüm dünyanın sporcularını bir araya getirerek zirvesine ulaşır. Simgesi de birbirinin içine geçmiş beş halkadır.
4. Spor faaliyetlerine katılmak bir insan hakkıdır. Her birey herhangi bir ayrımcılığa maruz kalmaksızın, Olimpiyat ruhu içerisinde spor yapma olasılığına sahip olmalıdır. Bunu yapmak için dostluk, dayanışma ve fair-play anlayışının hâkim olması gerekmektedir.
5. Sporun toplumun çerçevesi içinde yapıldığı göz önüne alınırsa, Olimpiyat Hareketi içindeki spor kuruluşlarının belli haklara, yükümlülükler ve özerkliğe sahip olması gerekmektedir. Bunların arasında spor kurallarının özgürce kurulması ve kontrol edilmesi, kuruluşlarının yapısının belirlenmesi ve yönetimi, dış etkilere maruz kalmaksızın özgürce seçim yapma hakkına sahip olunması ve iyi yönetim ilkelerinin uygulanmasını sağlama sorumluluğu yer almaktadır.
6. Irk, din, siyaset, cinsiyet veya başka nedenle herhangi bir ülke ya da kişiye karşı ayrımcılık yapılması Olimpiyat Hareketine ait olmakla uyumsuzdur.
7. Olimpiyat Hareketine ait olmak Olimpik Antlaşmaya uyum sağlamayı ve IOC tarafından tanınmayı gerektirmektedir.

Tablo: https://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/Upload/Menu/624923_ioc_antlasmasi.pdf

(Erişim tarihi, 20.12.2019, saat:23:44)

1.5. Modern Olimpiyat Oyunlarında Organizasyon Yapısı

Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) oyunların sistematik olarak gelişim göstermesi ve olabildiğince geniş kitlelere ulaşması için bir dizi çalışmaya imza atmaktadır. Bunun için IOC'nin kendi içerisinde geliştirdiği ve organizasyonu başarılı kılan pek çok dinamik bulunmaktadır. Bu dinamikler sportif gelişimle birlikte ahlaki, ekonomik ve sosyal gelişimi de içeren pek çok unsuru içermektedir.

1.5.2. Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC)

Olimpik hareketin yönetimi ile Modern Olimpiyatların kontrolünü, geliştirilmesini ve gözetimini üstlenen Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC), 23 Haziran 1894 yılında toplanan

Sarbonne Kongresi'nde alınan Olimpiyat Oyunlarının yeniden canlandırılması kararıyla oluşturulmuştur. IOC, Ulusal Olimpiyat Komiteleri ve Uluslararası Spor Federasyonları ile beraber, Olimpiyat Hareketi'nin baştan beri fikri ve fiili önderliğini yapmaktadır. Uluslararası hukuka tabi, tüzel kişiliği sahip devamlı bir organizasyon olan IOC'nin merkezi İsviçre'nin Lozan kentinde bulunmaktadır ve Fransızca ve İngilizce IOC'nin resmi dilleridir (Özdilek, Şentürk vd., 2003, s.9).

IOC'nin sorumlulukları aşağıdaki şu maddelerle belirlenmiştir:

- Olimpiyatları ve Olimpik Hareketi dünya genelinde geliştirmek,
- Oyunlarda promosyon ve fiziksel, ahlakî kalitenin geliştirilmesini sağlamak,
- Yaz Olimpiyat Oyunlarını ve Kış Oyunlarını başlatmak ve yönetmek,
- Sporun gelişmesini sağlamak,
- Ulusal Olimpiyat Komiteleri'ne ve Uluslararası Spor Federasyonları'na yardımcı olmaktır. (IOC, 1986).

Özerk ve devamlı bir yapılanma olan IOC, belli aralıklarla kendi içinde yenilenmektedir. Boşalan üyelerin yerini, üyeler tarafından teklif edilmiş olan yeni üyeler almaktadırlar. Üyelerin oyu ile yapılan seçimin (co-option) her zaman için adil bir seçim olmasına son derece dikkat edilmektedir. Adaylar, ya kendi milli olimpiyat komitesi tarafından ya da bir üye tarafından teklif edilmektedirler. Yönetim Kurulu'ndaki ilk görüşme ve müzakerelerden sonra, kazanma şansı olan adaylar belirlenmektedir, geleneğe göre Yönetim Kurulu, adayları genel kurula teklif ettikten sonra, seçim gizli oyla yapılmaktadır. Komiteye önemli ve seçkin kişilerin dahil olması, son derece önemli olmaktadır. IOC üyelerini de nüfuslu, yetenekli, spor bilgisi olan, özerk hareket sahibi, zaman ve imkânı olan ve bağlayıcı yükümlülükleri olmayan kişiler olması şartları aranmaktadır (Özdilek, Şentük vd., s.9-10).

IOC, kendi başkanı da dahil olmak üzere, üç başkan yardımcısını ve yönetim kurulunun diğer yedi üyesini IOC Oturumu'nda (Session) mutlak çoğunlukla seçmektedir. IOC başkanı 1924 yılına kadar 10 yıllık dönemlerle seçilmekteydi. Bu tarihten sonra ise, IOC başkanları 8 yıllık periyotlarla seçilmektedir ve yeniden başkanlığa aday olma imkânları bulunmaktadır. Üç

başkan yardımcısı ve yönetim kurulunun yedi üyesi, 4 yıllığına seçilmektedirler ve bu süre sonunda tekrar aday olabilmektedirler (Özdilek, Şentürk, vd., s.9-10).

IOC Yönetim Kurulu, Olimpik Hareketi ve IOC'nin Olimpik antlaşma (Olimpik Charter), uygulama metnine ve Olimpik Session kararlarına uygun olarak yürütmekten sorumludur. Yönetim Kurulu şu konularda IOC Genel Kurulu olan Yıllık Birleşimine (Session) karşı sorumlu bulunmaktadır (Espy, 1990):

- Kaide ve kuralların, Olimpik Antlaşma'nın ve Uygulama Metni'nin harfiyen uyulması, IOC oturum gündeminin hazırlığı, birleşimde alınan kararların uygulanması,
- Üyeliğe seçilecek adayların tespiti ve IOC Birleşimi'nde teklifi,
- IOC Bütçesi'ni idare ve yıllık faaliyet raporunun tanzimi,
- Direktörün tayini,
- IOC'nin genel yönetimi,
- IOC organizasyon planının hazırlanması,
- IOC kayıtlarını tutmak

Yönetim kurulu tarafından atanmış olan IOC Direktörü'ne bağlı olarak, IOC Genel Sekreteri görev yapmaktadır ve IOC Başkanı ile irtibat halinde çalışmaktadır. Teknik Direktör, IOC Genel Sekreteri ve sekreteryası IOC Direktörüne bağlı olarak görev yapmaktadır. IOC oturumları, Olimpiyat Oyunlarının yapılacağı yıllarda iki, diğer yıllarda ise bir defa toplanmaktadır. Yönetim Kurulu'nun seçiminde mutlak çoğunluk kaide ve kural değişikliklerinde üçte iki, diğer kararlarda ise, basit çoğunluk ile kararlar alınmaktadır. Halen IOC Oturumlarına 75 ülkeden 92 üye katılmaktadır (Özdilek, Şentürk, vd., 2003, s.9-10).

1.6. Modern Olimpiyat Oyunlarında Türkiye

Osmanlı Devleti, 1896 yılında Yunanistan'da yapılan ilk olimpiyat oyunlarına resmi olarak müracaat etmişse de IOC'ye üye olmamasından dolayı kabul edilmemiştir. Bu sebepten ötürü, Atina'ya giden Türk güreşçi Koç Mehmet oyunlara alınmamıştır. Modern olimpiyatların mimarı Pierre de Coubertin, İstanbul'a gelerek Selim Sırrı Tarcan'la bizzat tanışmış, ondan

Osmanlı Olimpiyat Cemiyeti'ni kurmasını ve Osmanlı Devleti'nin IOC'deki ilk temsilcisi olmasını istemiştir. 1908 yılında II. Meşrutiyet'in ilanıyla birlikte "Osmanlı Milli Olimpiyat Cemiyeti" kurulmuşsa da cemiyetin IOC'ye kabul edilmesi 1911'de gerçekleşmiştir (Bozkurt, 2014, s.19).

Osmanlı Devleti'nin ilk olimpiyat başarısı, modern olimpiyatların onuncu yıl dönümünde 1906'da Atina'da düzenlenen ara oyunlarda gelmiştir. IOC kurallarının uygulanmadığı bu oyunlarda Osmanlı Devleti'ni temsil eden Yorgo Albiranitis 10 metrelik ipe tırmanma yarışında birincilik kazanmıştır. 1908 Londra Olimpiyatları'nda Galatasaray Lisesi öğrencisi Aleko Moulos adlı sporcu Osmanlı Devleti'ni jimnastik dalında temsil ederken; 1912'de Stockholm'de yapılan oyunlarda ise Vahram Papazyan ve Mıgırdıç Mıgıryan adında iki sporcu temsil etmiştir. 1914'de Birinci Dünya Savaşı'nın patlak vermesinden ötürü 1916'da Berlin'de yapılması planlanan olimpiyat oyunları yapılamamıştır. Savaş sonunda 5-8 Nisan 1919'da on sekizinci toplantısını yapan IOC, savaşın sorumlusu olarak gördüğü Almanya, Avusturya, Macaristan, Bulgaristan ve Osmanlı Devletinin Anvers Olimpiyatları'na çağrılmamasına, bu ülkelerin Milli Olimpiyat Komitelerinin tanınmamasına ve IOC'ye üye olarak seçtikleri yetkililerin de üyeliklerinin iptal edilmesine vermiştir. Daha sonra, 2-6 Haziran 1921 tarihleri arasında Lozan'da toplanan on dokuzuncu IOC Kongresi'nde, Macar ve Bulgar temsilcilerin yanı sıra Türkiye temsilcisi Selim Sırrı Tarcan'ın da üyeliğinin kabulüne ve Osmanlı Devletinin 1924 Paris Olimpiyatlarına çağrılmasına karar verilmiştir (Bozkurt, 2014, s.19).

1924 yılında Paris'te gerçekleştirilen oyunlar, Türkiye Cumhuriyetinin geniş bir sporcu kitlesiyle katıldığı ilk olimpiyat oyunları olmuştur. Uluslararası spor etkinliklerine önem veren Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, ülkenin maddi yetersizliklerine rağmen genç cumhuriyetin dünyaya tanıtılması için Türk sporcuların olimpiyatlara katılmasını çok arzu etmiştir. Bu konuyla ilgili olarak Mustafa Kemal başkanlığında 16 Ocak 1924 günü yapılan Bakanlar Kurulu toplantısında, ülke sporunun gelişmesi ve yaygınlık kazanması için uluslararası müsabakalara katılmanın önemi üzerinde durulmuş, Türk sporcuların olimpiyatlara etkili bir şekilde hazırlanması için Avrupa'dan uzmanlar getirilmesine ve

olimpiyat hazırlığı olarak örtülü ödenekten 17 bin liralık tahsisat ayrılmasına karar verilmiştir. Güreş milli takımının çalışmalarını yönetmek adına, ilk olarak Macar antrenör Raol Peter, daha sonra da Futbol milli takımını çalışmaları için İskoç antrenör Billy Hunter ve atletizm için de Amerikalı Tobin göreve getirilmiştir (Bozkurt, 2014, s.20).

Türkiye Cumhuriyeti, olimpiyat oyunlarına atletizm, bisiklet, eskrim, futbol, güreş ve halter gibi branşlarda katılmış fakat başarılı olamamıştır. Ancak, dünya uluslarına genç Türkiye Cumhuriyeti'nin adını duyurmuş ve önemli bir olimpiyat tecrübesi edinerek sportif vizyonunu genişletmiştir (Bozkurt, 2014, s.20).

2.BÖLÜM

MODERN OLİMPİYAT OYUNLARINDA SPORCULAR VE KAZANILAN MADALYALAR

GİRİŞ

Olimpiyat Oyunları'nın zaman içerisinde spor organizasyonlarının en önemlisi haline gelmesi, dünyadaki tüm ülke sporcularının bu oyunlarda madalya kazanma arzusunu giderek güçlenmiştir. Bu bölümde, Modern Olimpiyat Oyunları'nda yıllara göre ülkelerin kazandığı madalyalarla birlikte, öne çıkmış sporcular ve olaylar tartışılacaktır.

2.1 Kazanmanın ve Madalyanın Önemi

1896 Oyunlarının başlaması ile birlikte dünya üzerinde spora karşı giderek artan bir ilgi başlamıştır. Sanayi Devrimi sonrası teknolojideki gelişmelerin, nüfus oranlarda yaşanan patlamaların ve kentlilik olgusunun giderek yerleşmesinin bu ilgide rolü büyüktür. Boş zamanları için aktivite arayan insanlar için spor, başvurabilecekleri en ilgi çekici faaliyet olmaktaydı. Sporun zaman içinde amatörlükten uzaklaşıp endüstriye dönüşmesiyle birlikte, dünyanın spora ve sporculara olan algısı da değişmeye başladı. Başlarda amatörlük ve yapılan aktiviteden keyif almak ön plandayken, zamanla “kazanmak” en önemli şeylerden birine dönüştü. Sadece sporcular için değil, kendilerini sporcularla özdeşleştiren seyirciler için de sahiplendikleri sporcunun, takımın veya ülkenin madalya kazanması her şeyden daha önemli bir hal almaya başladı.

Metin Tükenmez'e göre, Coubertin “sağlıklı beden, sağlıklı zihin” söyleminin arkasındaki ana fikir, sporda mükemmel olunurken vatandaşları savaşlarda daha iyi mücadele edecek hale getirmektir. Her dört yılda bir dünyanın farklı bölgelerinden bir araya getirilen gençler, esas olarak uluslararası yakınlaşma amacıyla beraber, uluslararası rekabeti geliştirecek ve gerçek savaşlarda daha iyi mücadele edecek kişiler olarak da görülmektedirler. Modern Olimpiyat Oyunları, netice olarak Eski Yunanlardan kalmış bir mirastır. 20. Yüzyılın başlangıcından itibaren Modern Olimpiyat Oyunları'nın felsefesi savaştan uzak kalmak gibi sunulsa da, hem antik hem de modern oyunların esas dayanak noktası savaştır ve savaşlar güçlü nesiller

yetiştirmek amacı güder. 16. Yüzyıla kadar savaşların vazgeçilmez bir parçası olan ok atma, zaman içerisinde tüfeğın icat edilmesiyle yerini atıcılık sporuna bırakması tesadüfi değildir. Yine savaşta güç gösterisi amaçlı başlayan sporlar da Olimpiyat Oyunlarının değişim içinde insanileştirildi (2011, s.99).

Modern Olimpiyatlar her ne kadar barış ve dostluk adına yapılan aktiviteler gibi sunulsa da, oyunların savaşı besleyen ve bu bağlamda farklı uluslar arasında rekabeti arttıran bir yanı da bulunmaktadır. Bu rekabetin elbette ki sporcular arasında yoğun bir madalya kazanma hissiyatına dönüşmesi de kaçınılmazdı.

2.2. Modern Olimpiyat Oyunlarının Kronolojisi

1986 Atina'da düzenlenen ilk Olimpiyat Oyunlarına katılım oranı, günümüzü baz aldığımızda oldukça düşüktü. Olimpiyatları düzenleyen Coubertin, Olimpiyat Oyunlarına katılımın çok olmasını çok arzulasa da, o dönem Yunanistan'ın içinde bulunduğu maddi koşullar buna elverecek durumda değildi. Hem siyasi hem de ekonomik nedenlerden ötürü Yunanistan hükümetinin takındığı ağır tutum ile birlikte düzenlenen ilk Modern Olimpiyat oyunlarına 13 ülkeden ancak 295 sporcu katılım gösterebilmişti. Bu ülkeler, Yunanistan, Fransa, Almanya, Şili, A.B.D, Avustralya, İngiltere, İsveç, İsviçre, Danimarka, Macaristan, Avusturya ve Bulgaristan'dan oluşmaktaydı. Bu dönem düzenlenmiş oyunların programındaki spor dalları dokuz tanedir. Bunlar: Atletizm, eskrim, halter, bisiklet, güreş, atıcılık, yüzme, tenis ve jimnastiktir. Olimpiyatlara dünyanın ilgisini çekmek için Yunan Milli Olimpiyat Komitesi Başkanı olan Yunan Velihtı, bizzat bütün ülkelere mektup göndererek, onları Olimpiyatlara katılmaya davet etmiştir (Seçilmiş, 2004, s.23).

2.2.2 1896 Atina Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı (YUNANİSTAN)

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
A.B.D	11	7	2
Yunanistan	10	18	17
Almanya	6	5	2
Fransa	5	4	2

İngiltere	2	3	2
Macaristan	2	1	2
Avusturya	2	1	2
Avustralya	2	0	0
Danimarka	1	2	3
İsviçre	1	2	0

Tablo 1'den 9'a kadar kaynak: Korhan Seçilmiş'in "antik zamandan günümüze OLİMPİYAT OYUNLARI" (2004) adlı kitabından alınmıştır(s.25-26).

2.2.3. 1896 Atina Olimpiyat Oyunlarında Şampiyon Olan Sporcular

ATLETİZM

Tablo 2

100 Metre	T. <u>Burke</u>	ABD
400 Metre	T. <u>Burke</u>	ABD
800 Metre	E. <u>Flack</u>	AVUSTRALYA
1500 Metre	E. <u>Flack</u>	AVUSTRALYA
110 Engelli	T. <u>Curtis</u>	ABD
Maraton	S. Louis	YUNANİSTAN
Gülle Atma	R. <u>Garret</u>	ABD

BİSİKLET

Tablo 3

333.3 Metre	<u>P. Masson</u>	FRANSA
2 Kilometre	<u>P. Masson</u>	FRANSA
10 Kilometre	<u>P. Masson</u>	FRANSA
100 Kilometre	<u>C. Flemeng</u>	FRANSA
Yol mukavemet (87 km)	<u>Konstantinidis</u>	YUNANİSTAN

ESKRİM

Tablo 4

Flöre	<u>E. Gravolette</u>	FRANSA
Kılıç	<u>Yorgiadis</u>	YUNANİSTAN

HALTER

Tablo 5

Tek Elle	V. Elliot	BÜYÜK BRİTANYA
Çift Elle	V. Jensen	DANİMARKA

GÜREŞ

Tablo 6

<u>Schumann</u>	ALMANYA

YÜZME

Tablo 7

100 Metre Serbest	A. Hajos	MACARİSTAN
500 Metre Serbest	W. Naumann	AVUSTURYA
1200 Metre Serbest	A. Hajos	MACARİSTAN

JİMNASTİK

Tablo 8

Paralel	<u>A. Flatow</u>	ALMANYA
Kulplu Beygir	<u>A. Zutter</u>	İSVİÇRE
Uzun Beygir	<u>K. Schumann</u>	ALMANYA
Barfiks	<u>H. Weingartner</u>	ALMANYA
Halka	<u>Mitropulos</u>	YUNANİSTAN

TENİS

Tablo 9

Tek Erkekler	<u>Boland</u>	BRİTANYA
Çift Erkekler	<u>Boland-Thraum</u>	BRİTANYA-ALMANYA

2.3. 1900 Paris Olimpiyatları (FRANSA)

Atina'da gerçekleştirilen ilk modern oyunların ardından Yunanlılar Olimpiyatları sahiplenmek isteseler de 1900 yılında yapılan ikinci organizasyon, modern oyunlara öncülük yapan kişini bir Fransız olmasından ötürü Paris şehrine verildi. Fakat tesis konusunda son derece sıkıntılı bir organizasyon olmaktaydı. 2 bin kişilik bir stadyum zorluklarla inşa edilmişti ve müsabakaların pek çoğu bir kulübün bahçesinde gerçekleştirilmişti. Disk ve çekiç branşlarında yarışan sporcular, atışlarını ağaçlara çarptırarak yapabilmekteydiler. Yüzme yarışları, müsabakaları seyretmek için sandallarla ve zorlukla nehre gelen Paris halkı arasında güçlkle yapılabilmekteydi. Atletizm yarışları, Racing Club'ın bozuk sahasında gerçekleştirilmişti. 1900 yılında Paris'te açılan milletlerarası fuar ve bu fuarın Olimpiyatları da içerisine almasıyla birlikte, Olimpiyat Oyunları daha çok eğlenceye yönelik birer panayır havasında gerçekleştirildi (Seçilmiş, 2004, s.28).

Afişler, broşürler ve tüm tanıtıcı olanaklar Paris Olimpiyatlarını, o dönem gerçekleşmekte olan fuarın bir parçası olarak göstermekteydi. 1900 Paris Olimpiyat Oyunları, tasarlandığı gibi 15 gün içerisinde değil, fuar süresince (20 Mayıs-28 Ekim) devam edecekti. Antik oyunlarda

olduğu gibi “kadınların katılmaması” taraftarı olan Coubertin’e rağmen, tenis, golf ve eskrim gibi dallarda kadınlar arasında yarışmalar düzenlendi (Bağcı, 2012, s.21).

1900 Paris Olimpiyatları’na 21 ülkeden toplam 1077 sporcu katılım gösterdi. Kadınların ilk kez yarıştığı bu oyunlarda, oyunlarda dereceye giren sporculara para ödülü dağıtılması amatörlük ruhuna gölge düşürmekteydi. Bu ödüller, madalya, kupa, sertifika gibi materyallerden oluşmamaktaydı; ödüller daha çok, şemsiye, tıraş takımı, bisiklet, kalem gibi eşyalardan oluşmaktaydı. Olimpiyatların inisiyatifi Coubertin’in elinden bütünüyle alınarak, oyunlar fuarın parçası haline getirildi. Bu oyunlarda herhangi bir açılış töreni gerçekleştirilmediği gibi, kapanış töreni de gerçekleştirilmedi (Seçilmiş, 2004, s.28-29).

2.3.2 1900 Paris Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo 10

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
Fransa	25	36	31
A.B.D	20	14	15
İngiltere	16	6	9
İsviçre	6	1	1
Belçika	5	5	5
Karma Takım	4	3	3
Almanya	3	2	2
İtalya	2	1	0
Avustralya	2	0	3
Danimarka	1	3	2
Macaristan	1	3	2
Küba	1	1	0

Tablo: Korhan Seçilmiş’in “antik zamandan günümüze OLİMPİYAT OYUNLARI” (2004) adlı kitabından alınmıştır(s.29).

2.4. 1904 St. Louis Olimpiyat Oyunlar (ABD)

1904 Olimpiyat Oyunları ilk önce Chicago'da yapılmasına karar verilmişti, fakat Missouri Eyaletinin ABD'ye katılımının 100. yıldönümü nedeniyle Başkan Roosevelt'in aldığı kararlarla, oyunların St. Louis'de yapılmasına karar verilmişti. ABD, Avrupa için değişik ve ilgi çekici bir ülke konumundaydı ve sahip olduğu ekonomik güç nedeniyle, tüm dünyaya oyunları çok başarılı bir şekilde düzenleyebileceği izlenimi vermekteydi. İlk başlarda Coubertin'in isteği oyunların New York şehrinde olması yönündeydi fakat oyunların Chicago'da gerçekleşmesi fikrine de sıcak bakmaktaydı. ABD Başkanı Roosevelt'in talebi tüm planların bozulmasına neden oldu ve oyunlar fuar yetkililerinin de istediği gibi St.

Louis'e verildi (Seçilmiş, 2004, s.30).

St. Louis Olimpiyatları da tıpkı Paris Olimpiyatları gibi fuar şenliklerinin içinde kaybolup gitti. Yine Paris'te olduğu gibi oyunlar çok uzun bir süreye yayıldı (1 Temmuz-23 Kasım). Olimpiyatlarla ilgisi olmayan branşlar da eklendi. St. Louis Fuarı'na 66 ülke katılmıştı, fakat Olimpiyatlara ABD dışında sadece 12 ülke katılım göstermişti. Bu Olimpiyatlarda toplam 280 madalya dağıtılmıştı ve bunların 255'i Amerikalı sporcular tarafından toplandı (Bağçum, 2012, s.21-22).

St. Louis'de düzenlenen oyunlar yapı olarak Paris'te organize edilen oyunlarla büyük benzerlikler göstermekteydi. Yine panayır havası hakimdi ve durum öyle bir hal almıştı ki, geçler-emekliler, siyahlar-beyazlar ve kadınlar arası boks müsabakaları düzenlenmekteydi. Yüzme yarışları, havuz yerine suni bir gölde gerçekleştirildi. Maraton yarışı ise tam bir skandala sebep olmuştu, ABD'li atlet Lorz yarışın 10 kilometresini arabayla kat etmişti ve bu durum ortaya çıkınca birinciliği de iptal edilmişti. Bu oyunların en önemli özelliği ilk kez birinci, ikinci ve üçüncü olan yarışmacılara altın, gümüş ve bronz madalyaların takılması oldu. Boks, serbest güreş ve dekatlon da ilk kez bu oyunlarla birlikte yarışmalara dahil edildi (Seçilmiş, 2004, s.30).

2.4.2. 1904 St. Louis Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo 11

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
ABD	78	83	77
Almanya	4	4	5
Küba	4	2	3
Kanada	4	1	0
Macaristan	2	1	1
Karışık Takım	1	1	0
İngiltere	1	1	0
Yunanistan	1	0	1
İsviçre	1	0	1
Avusturya	0	0	1

Tablo: Korhan Seçilmiş'in "antik zamandan günümüze OLİMPİYAT OYUNLARI" (2004) adlı kitabından alınmıştır. (s.31)

2.5. 1908 Londra Olimpiyat Oyunları (İNGİLTERE)

20 Nisan-30 Ekim tarihleri arasında gerçekleştirilen Londra Olimpiyat Oyunlarına 22 ülkeyi temsilen 2079 sporcu katıldı ve Londra Olimpiyatlarında 21 adet spor dalı yer almaktaydı. Daha önce alınan bir kararla 4. Olimpiyat Oyunlarının Roma'da yapılması kararı alınmıştı, fakat İtalya'nın içinde bulunduğu mali problemlerden ötürü bu organizasyonu gerçekleştiremeyeceğini bildirmesi üzerine, oyunlar Londra'ya verildi. İngilizlerin tesis konusunda sıkıntıları bulunmamaktaydı. Herhangi bir olimpiik stada sahip olmayan İngilizler, kısa süre içerisinde fuar alanının yakınlarına yaklaşık 70 bin kapasiteli bir olimpiik stat inşa ettiler. Atletizm, yüzme, bisiklet, atma ve atlama spor branşlarına yönelik büyük bir kompleks olan bu statta, daha önceki oyunların aksine ciddi spor müsabakaları yapıldı. Bu Olimpiyatta tüm yarışmaları İngiliz hakemler yönetti ve bu da zaman zaman küçük çaplı skandalların

ortaya çıkmasına neden oldu. Örneğin, 400 metre yarışında önde giden bir ABD’li atleti faul yaptığı gerekçesiyle diskalifiye eden hakemlere karşılık olarak, tüm ABD’li atletler karara tepki göstermek için yarışmaları boykot edince, İngiliz atlet tek başına yarışı koşarak birinci oldu (Seçilmiş, 2004, s.32).

Bu Olimpiyatta Türkiye adına da (o zamanki adıyla Osmanlı İmparatorluğu) bir ilk gerçekleşecekti ve bir sporcu Türkiye’yi temsil edecekti. Galatasaray Lisesi öğrencisi, Kurtuluş Gençlik Kulübü (Tatavla Heraklis) sporcusu olan Aleko Mulos, Baron Pierre de Coubertin’in davetlisi olarak, Londra 1908 4. Yaz Olimpiyat Oyunları’na katılarak Osmanlı Devleti’ni temsil eden ilk sporcu olmaktaydı. 97 jimnastikçinin katıldığı yarışmalarda, 51 sporcunun yeri ve puanı saptanamadığı için Mulos’un Londra Olimpiyatı’nda kaçınıcı olduğu tam olarak bilinmemektedir.⁷

1908 Londra Olimpiyat Oyunlarında ilk defa resmi olarak bir geçit töreni düzenlenmişti. 200400 ve 800 metre bayrak yarışları da ilk kez bu oyunlarda uygulanmaya konulmuştur. Avustralya ve Yeni Zelanda oyunlara “Avustraalasya” ismiyle katılım gösterdiler (Seçilmiş, 2004, s.33).

2.5.2. 1908 Londra Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo 12

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
İngiltere	56	51	35
ABD	23	12	12
İsveç	8	6	11
Fransa	5	5	9
Almanya	3	5	6

⁷ http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/Upload/Menu/712634_olimpiyatta_t%C3%BCrkler.pdf Erişim tarihi: 30.03.2019, saat: 22:43

Macaristan	3	4	2
Kanada	3	3	10
Norveç	2	3	3
İtalya	2	2	0
Belçika	1	5	2
<u>Avusturaalasya</u>	1	2	2
Rusya	1	2	0
Finlandiya	1	1	3
Güney Afrika	1	1	0
Yunanistan	0	3	0
Danimarka	0	2	3
<u>Bohemia</u>	0	0	2
Hollanda	0	0	2
Avusturya	0	0	1

Tablo: Korhan Seçilmiş'in "antik zamandan günümüze OLİMPİYAT OYUNLARI" (2004) adlı kitabından alınmıştır (s.33-34).

2.6. 1912 Stockholm Olimpiyat Oyunları (İSVEÇ)

İsveç halkı ve spor otoritelerinin pek çoğu, Olimpiyatların ısrarla Stockholm'de düzenlenmesini istemekteydiler. Fakat bu istek uzun süre boyunca gerçekleşmemiştir. 5. Olimpiyat Oyunları için İsveç ile Almanya adaylığı koymuşlardı; organizasyon komitesi, savaş hazırlığı içinde olan Almanya'yı eleyerek, oyunların İsveç'te düzenlenmesinde karar kıldı (Seçilmiş, 2004, s.35).

Olimpiyatlarda ırkçılık ilk kez 1912 Stockholm oyunlarında karanlık yüzünü göstermiştir. Stocholm'de Kızılderili asıllı ABD'li atlet Jim Thorpe'un atletizmdeki üstün başarıları, o yıllarda ırkçılığın yaygın olduğu Amerika'nın pek hoşuna gitmemiştir. Irkçı bir Amerikalı gazetecinin Thorpe'un daha önce yarı profesyonel olarak beyzbol oynadığını yazmasının hemen ardından Amerikalı spor yöneticileri atletin elinden madalyalarını alıp Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC)'ne yollamıştır. Bu gelişme üzerine madalyalar yarışların ikincilere

yollanmış ancak İsveç ve Norveç’li atletler madalyaları kabul etmemişlerdir (Koryürek, 2003, s.11).

1912 Stockholm Olimpiyat Oyunlarına 28 ülkeden toplam 2504 sporcu katılım göstermiştir. İsveç’te bu oyunlar için 35.000 kişilik kapasiteye sahip olan olimpik bir stat inşa edilmiştir. Diğer branşların düzenleneceği alanlar da en son teknolojiyle yapılmıştır. Stockholm’de düzenlenen oyunlar pek çok yeniliği beraberinde getirmiştir. Uluslar arası komisyonlar ilk kez bu oyunlarda, yapılan en iyi dereceleri dünya rekoru olarak kabul edilmesine karar vermiştir. Bunun dışında, elektronik kronometre ve foto-finish aletleri de ilk kez bu oyunlarda uygulamaya konulmuştur. Bu oyunlarda Osmanlı Olimpiyat Cemiyetini temsilen iki sporcu bulunmaktaydı. Bu isimler Ermeni asıllı sporcular Vahram Papazyan ve Mıgırdıç Mıgıryan idi. Ekonomik olarak sıkıntılı bir dönem olduğu için her iki sporcu da tüm masraflarını kendileri karşılamışlardır. Öte yandan, Stockholm Oyunlarında ilk kez beş kıtanın tamamından da sporcu bulunmaktaydı ve kadınlarda yüzme branşı da yine ilk kez oyunlarda yapılmıştır (Seçilmiş, 2004, s.35-36).

2.6.2. 1912 Stockholm Olimpiyatlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo 13

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
ABD	25	18	20
İsveç	23	24	17
İngiltere	10	15	16
Finlandiya	9	8	9
Fransa	7	4	3
Almanya	5	13	7
Güney Afrika	4	2	0
Norveç	3	2	4
Macaristan	3	2	3
Kanada	3	2	2

İtalya	3	1	2
Avustralya	2	2	3
Belçika	2	1	3
Danimarka	1	6	5
Yunanistan	1	0	1
Rusya	0	2	3
Avusturya	0	2	2
Hollanda	0	0	3

Tablo: Korhan Seçilmiş'in "antik zamandan günümüze OLİMPİYAT OYUNLARI" (2004) adlı kitabından alınmıştır(s.37).

2.7. 1920 Anvers Olimpiyat Oyunları (BELÇİKA)

Savaştan çıkmış olan Belçikalılar iyi bir çalışmayla başarılı bir organizasyon düzenlediler. Anvers’de ilk defa sporcular adına Olimpiyat Yemini okundu ve Olimpiyat Bayrağı sahada dalgalandı. 20 Nisan’da Anvers’de başlayan oyunlar, 12 Eylül tarihinde sona erdi. Açılış merasimi ise 14 Ağustos’ta yapıldı. Almanya, Avusturya, Bulgaristan, Macaristan ve Türkiye bu oyunlara davet edilmedi. Sovyetler Birliği ise gelen daveti geri çevirdi. 1917 yılında özgürlüğüne kavuşan Finlandiya ilk kez bu oyunlara kendi bayrağıyla katıldı Anvers’de 29 ülkeden 65’i kadın olmak toplam 2626 sporcu 22 branşta düzenlenen 156 kategoride yarıştılar. Açılış konuşmasını Belçika Kralı olan 1. Albert yaptı (*Olimpik Sporlar*)

2.7.2. 1920 Anvers Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo 14

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
ABD	41	27	27
İsveç	19	20	25
İngiltere	15	15	13
Finlandiya	15	10	9
Belçika	14	11	11
Norveç	13	9	9

İtalya	13	5	5
Fransa	9	19	13
Hollanda	4	2	5
Danimarka	3	9	1
Güney Afrika	3	4	3
Kanada	3	3	3
İsviçre	2	2	7
Estonya	1	2	0
Brezilya	1	1	1
Avustralya	0	2	1
İspanya	0	2	0
Japonya	0	2	0
Lüksemburg	0	1	0
Yunanistan	0	1	0
Çekoslovakya	0	0	2
Yeni Zelanda	0	0	1

Tablo: Korhan Seçilmiş'in "antik zamandan günümüze OLİMPİYAT OYUNLARI" (2004) adlı kitabından alınmıştır(s.39-40).

2.8. 1924 Paris Olimpiyat Oyunları (FRANSA)

3 Mayıs 27 Temmuz arasında gerçekleştirilen Paris Olimpiyat Oyunlarına 44 ülke katılım göstermiştir. Modern oyunların 30. yıldönümü nedeniyle bu oyunların önemi bir kat daha artmıştı. Baron Pierre De Coubertin de bu oyunların Fransa'da gerçekleşmesini özellikle istiyordu ve 1924 Oyunları daha önce Amsterdam'a verildiği halde, Coubertin'in girişimleri sonucu Paris'in ev sahipliğinde yapıldı (Seçilmiş, 2004, s.41).

1920 yılındaki Anvers Oyunlarına Türkiye, Avusturya ve Macaristan çağrılmamıştı; fakat 1924 yılında bu ülkeler tekrardan oyunlara davet edildi. Fransa ile aralarında politik çekişme bulunan Almanya ise yine oyunlara davet edilmedi (T.M.O.K, s.84).

1924 Paris Olimpiyatlarına 44 ülkeden 135'i kadın olmak üzere toplam 3089 sporcu katılım gösterdi. 17 spor dalında 126 müsabaka yapıldı. İlk Kış Olimpiyatları da aynı yıl Fransa Charmonix'de yapıldı. Kış oyunları 11 gün sürdü ve 47 madalyanın 27'sini Norveç ve Finlandiya kazandı.⁸

2.8.2. 1924 Paris Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo 15

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
ABD	45	27	27
Finlandiya	14	13	10
Fransa	13	15	10
İngiltere	9	13	12
İtalya	8	3	5
İsviçre	7	8	10
Norveç	5	2	3
İsveç	4	13	12
Hollanda	4	1	5
Belçika	3	7	3
Avustralya	3	1	2
Danimarka	2	5	2
Macaristan	2	3	4
Yugoslavya	2	0	0
Çekoslovakya	1	4	5
Arjantin	1	3	2
<u>Estonya</u>	1	1	4

⁸ <https://celalgursoy.com/2015/09/01/1924-paris-olimpiyati/>

Erişim tarihi: 7.04.2019, saat:21:46

<u>Estonya</u>	1	1	4
Güney Afrika	1	1	1
Uruguay	1	0	0
Avusturya	0	3	1
Kanada	0	3	1
Polonya	0	1	1
Portekiz	0	0	1
Romanya	0	0	1
Yeni Zelanda	0	0	1
Japonya	0	0	1
Haiti	0	0	1

Tablo: Korhan Seçilmiş'in "*antik zamandan günümüze OLİMPİYAT OYUNLARI*" (2004) adlı kitabından alınmıştır(s.42-43).

2.9. 1928 Amsterdam Olimpiyat Oyunları (HOLLANDA)

1928 Amsterdam Olimpiyatları 28 Temmuz 12 Ağustos tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Bu oyunlara 47 ülkeden 277'si kadın, 2606'sı erkek olmak üzere toplamda 2883 sporcu katılım gösterdi. 14 spor dalında ve 109 kategoride müsabakalar yapıldı. Malta, Rodezya ve Panama bu oyunlara ilk kez katılım gösteren ülkeler oldular.⁹

1928 Amsterdam Olimpiyat Oyunlarında ilk kez statta meşale yakılmıştır ve barış güvercinleri uçurulmuştur. Açılış konuşmasını Hollanda Prensi Hendrik yapmıştır. Yeni kurulmuş olan Türkiye Cumhuriyeti ise bu oyunlarda önemli başarılarla imza atarak, bir dördüncülük, bir altıncılık, iki yedincilik ve bir sekizincilik kazanmıştır (Seçilmiş, 2004, s.45)

2.9.2. 1928 Amsterdam Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo 16

⁹ <https://celalgursoy.com/2015/09/01/1928-amsterdam-olimpiyati/>
(Erişim tarihi: 8.04.2019, saat: 14:36)

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
ABD	22	18	16
Almanya	10	7	14
Finlandiya	8	8	9
İsveç	7	6	12
İtalya	7	5	7
İsviçre	7	4	4
Fransa	6	10	5
Hollanda	6	9	4
Macaristan	4	5	0
Kanada	4	4	7
İngiltere	3	10	7
Arjantin	3	3	1
Danimarka	3	1	2
Çekoslovakya	2	5	2
Japonya	2	2	1
Estonya	2	1	2
Mısır	2	1	1
Avusturya	2	0	1
Avustralya	1	2	1
Norveç	1	2	1
Polonya	1	1	3
Yugoslavya	1	1	3
Güney Afrika	1	0	2
İspanya	1	0	0
Uruguay	1	0	0
Yeni Zelanda	1	0	0

Hindistan	1	0	0
İrlanda	1	0	0
Belçika	0	1	2
Şili	0	1	0
Haiti	0	1	0
Portekiz	0	1	0
Filipinler	0	1	0

Tablo: Korhan Seçilmiş'in "antik zamandan günümüze OLİMPİYAT OYUNLARI" (2004) adlı kitabından alınmıştır(s.45-46).

2.10. 1932 Los Angeles Olimpiyat Oyunları (ABD)

1932 yılında Los Angeles'da gerçekleşen oyunlara katılım düşük olmuştur. Tüm dünyayı sarsan ekonomik krizden ötürü katılımın az olduğu bu oyunlarda, tüm olumsuzluklara rağmen 18 rekor kırılmıştır. Oyunların iki haftayla sınırlandırılması fikri ilk kez Los Angeles oyunlarında hayat geçirilmiştir. Bu oyunlardaki diğer yeniliklerin arasında ise, yarışmalardan sonra tören düzenlenmesi ve üç basamaklı madalya kürsüsünün yapılması gelmiştir. Yine ilk kez bu oyunlarda Olimpiyat Köyü inşa edilmiştir ve 550 evden meydana gelen bu köyde yalnızca erkeklerin kalması kararlaştırılmıştır; kadınlar ise otellerde ağırlanmışlardır. Start Tabancası, Foto Finiş ve Kronometre gibi uygulamalar da yine ilk kez Los Angeles oyunlarında hayata geçirilmiştir.¹⁰

Futbol ilk kez Los Angeles oyunlarında yarışma dışı bırakılmıştır. Çin ve Kolombiya ilk kez Los Angeles oyunlarında yarışmalara katılım göstermişlerdir. Yelken yarışlarında Star kategorisinde tekneler yarışmaya dahil edilmiştir. Greko Romen güreşte yeni bir ağırlık kategorisi eklenmiştir. Atletizmde Erkekler 50km Yürüyüş ve Kadınlar Cirit Atma kategorileri eklenmiş ve Atçılık, Jimnastik kategorilerinde de değişiklikler yapılmıştır.¹¹

¹⁰ <https://celalgursoy.com/2015/09/01/1932-los-angeles-olimpiyati/> Erişim Tarihi: 5.04.2019, saat: 21: 21

¹¹ <https://celalgursoy.com/2015/09/01/1932-los-angeles-olimpiyati/> Erişim tarihi: 5.04. 2019, saat: 21: 43

2.10.2. 1932 Los Angeles Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo 17

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
ABD	41	32	30
İtalya	12	12	12
Fransa	10	5	4
İsveç	9	5	9
Japonya	7	7	4
Macaristan	6	4	5
Finlandiya	5	8	12
İngiltere	4	7	5
Almanya	3	12	5
Avustralya	3	1	1
Arjantin	3	1	0
Kanada	2	5	8
Hollanda	2	5	0
Polonya	2	1	4
Güney Afrika	2	0	3
İrlanda	2	0	0
Çekoslovakya	1	2	1
Avusturya	1	1	3
Hindistan	1	0	0
Danimarka	0	3	3
Meksika	0	2	0
İsviçre	0	1	0

Yeni Zelanda	0	1	0
Litvanya	0	1	0
Filipinler	0	0	3
İspanya	0	0	1
Uruguay	0	0	1

Madalya sayısı kaynak : *Olimpik Sporlar*, 2003, s.23.

2.11. 1936 Berlin Olimpiyat Oyunları (ALMANYA)

Berlin Olimpiyat Stadı'nda coşkulu ve görkemli bir açılışla başlayan müsabakalarda, büyük oranda Alman ve Amerikalı sporcuların rekabeti söz konusu olmuştur. Özel tekniklerle çalışan ve bir yıl öncesinden olimpiyatlara hazırlanan Alman sporcular, pek çok yarışta başarılı sonuçlar elde etmiştir. Alman sporcular, jimnastik ve kürekte bariz bir şekilde üstünlük sağlamıştır. Basketbol ilk kez Berlin Olimpiyatları'nda yarışmalara dahil edilmiştir ve bu branşta Amerika birincilik kazanmıştır. 1936 Berlin Olimpiyatlarında trampenli dalmada Amerika'yı temsil eden 13 yaşındaki Marjorie Gestring altın madalya kazanan en geç kadın sporcu unvanını almıştır. 200 metre kurbağalama yarışında ise bronz madalya kazanan 12 yaşındaki Danimarkalı İnge Sorensen bireysel yarışmalarda madalya kazanan en genç sporcu olmuştur ve bu unvanını hâlâ korumaktadır (Bozkurt, 2014, s.26).

1936 Berlin Olimpiyatları sırasında Almanya'da iktidarda Naziler bulunmaktaydı. Celil Bozkurt'a göre, Naziler için olimpiyatlar, savaş sonrası gelişen Almanya'nın devasa gücünü dünya kamuoyuna göstermek ve "aryan ırkın üstünlüğünü" sporcular üzerinden kanıtlamak için benzersiz bir fırsat anlamına gelmekteydi. Bu sebeplerden ötürü, 1933'ten itibaren büyük hazırlıklar yapılmış, bu uğurda 20 milyon marklık oldukça büyük bir bütçe ayrılmıştır. Naziler, olimpiyatlar için yabancı ülkelere Berlin'e gelen turistler için şehrin duvarlarında bulunan ırkçı afiş ve Yahudi aleyhtarı sembolleri büyük bir titizlikle temizlemiş ve uluslararası kamuoyuna "barış ve huzur" dolu bir Almanya fotoğrafı sunmaya çalışmıştır. Nazilerin en önemli hedefi, olimpiyatlar tarihinde o güne kadar dünyanın şahit olmadığı en görkemli ve başarılı oyunları gerçekleştirmektir (2014, s.23).

2.11.2. 1936 Berlin Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo 18

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
Almanya	32	26	30
ABD	24	20	12
Macaristan	10	1	5
İtalya	8	9	5
Finlandiya	7	6	6
Fransa	7	6	6
İsveç	6	5	9
Japonya	6	4	8
Hollanda	6	4	7
İngiltere	4	7	3
Avusturya	4	6	3
Çekoslovakya	3	5	0
Arjantin	2	2	3
Estonya	2	2	3
Mısır	2	1	2
İsviçre	1	9	5
Kanada	1	3	5
Norveç	1	3	2
Türkiye	1	0	1
Hindistan	1	0	0
Yeni Zelanda	1	0	0
Polonya	0	3	3
Danimarka	0	2	3
Letonya	0	1	1
Yugoslavya	0	1	0
Romanya	0	1	0
Güney Afrika	0	1	0
Meksika	0	0	3
Belçika	0	0	2
Avustralya	0	0	1
Filipinler	0	0	1
Portekiz	0	0	1

Tablo: <https://derinstrateji.files.wordpress.com/2015/01/nazilerin-glgesinde-1936-berlin-olimpiyatlar-ve-trksporcularn-msabakalar.pdf> (Erişim tarihi: 08.04.2019, saat:02:57)

2.12. 1948 Londra Olimpiyatları (İNGİLTERE)

1940 yılında yapılması planlanan on ikinci Olimpiyat Oyunları için İskenderiye, Atina, Barcelona, Budapeşte, Buenos Aires, Dublin, Lozan, Montreal, Rio de Janerio, Roma ve Tokyo kentleri aday olmuştur. Yapılan elemeler sonucunda İOC, oyunların Tokyo'da gerçekleştirilmesine karar vermişti. Fakat 16 Haziran 1938'de, ikinci Çin-Japonya savaşı patlak verince, oyunlar Tokyo'dan alınıp, Helsinki'ye verilmiştir. 1940 yılında İkinci Dünya Savaşı başlayınca, oyunlar bütünüyle iptal edilmiştir.¹²

1948 Londra Olimpiyatları, 29 Temmuz günü Wembley Stadyumunda başlamıştır ve 14 Ağustos günü de sona ermiştir. Bu oyunlara Japonya ve Almanya savaşın sorumluları kabul edildikleri için davet edilmediler. Sovyetler Birliği ise gelen daveti reddetmiştir. Bu oyunlara 59 ülkeden 390'ı kadın ve 3714'ü erkek olmak üzere toplam 4104 sporcu katılmıştır. 17 spor branşında ve 136 kategoride müsabakalar düzenlenmiştir. Bu oyunlarda ilk kez televizyondan evlere yayın yapılmıştır. Savaş sonrası döneme denk geldiği için yokluk söz konusuydu, fakat tüm bu olumsuzluklara rağmen 1948 Londra Olimpiyatlarına rekor bir katılım olmuştur. Türkiye bu oyunlara 6 branşta (Atletizm 12+1, Binicilik 6, Bisiklet 4, Eskrim 6, Futbol 12, Güreş 16) toplam 57 sporcu ile katıldı ve kafiye bir kadın sporcu da bulunmaktaydı.¹³

2.12.2. 1948 Londra Olimpiyatlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo-19

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
ABD	38	27	19
İsveç	16	11	17
Fransa	10	6	13
Macaristan	10	5	12
İtalya	8	11	8
Finlandiya	8	7	5
Türkiye	6	4	2

¹² <https://celalgursoy.com/2015/09/01/1948-londra-olimpiyati/> Erişim tarihi: 09.04.2019, saat 22:46

¹³ <https://celalgursoy.com/2015/09/01/1948-londra-olimpiyati/> Erişim tarihi, 09.04.2019, saat 22: 55.

Çekoslovakya	6	2	3
İsviçre	5	10	5
Danimarka	5	7	8
Hollanda	5	2	9
İngiltere	3	14	6
Arjantin	3	3	1
Avustralya	2	6	5
Belçika	2	2	3
Mısır	2	2	1
Meksika	2	1	2
Güney Afrika	2	1	1
Norveç	1	3	3
Jamaika	1	2	0
Avusturya	1	0	3
Hindistan	1	0	0
Peru	1	0	0
Yugoslavya	0	2	0
Kanada	0	1	2
Portekiz	0	1	1
Uruguay	0	1	1
Sri Lanka	0	1	0
Küba	0	1	0
İspanya	0	1	0
Trinidad ve Tobago	0	1	0
Güney Kore	0	0	2
Panama	0	0	2
Brezilya	0	0	1
İran	0	0	1
Polonya	0	0	1
Porto Riko	0	0	1

Korhan Seçilmiş'in "*antik zamandan günümüze OLİMPİYAT OYUNLARI*" (2004) adlı kitabından alınmıştır, (s.55-58).

2.13. 1952 Helsinki Olimpiyat Oyunları (FİNLANDİYA)

1952 Yaz Olimpiyatlarına ev sahipliği yapmış olan Helsinki, 1940 yılında yapılması planlanmış ama savaş yüzünden iptal edilmiş oyunlar için bir stadyum, yüzme ve dalma arenası ve sporcuların konaklaması için bir olimpiyat köyü inşa etmiştir. Oyunlar için mevcut tesisler yenilenmiş ve genişletilmiştir. 69 ülkeden 4,900 atletin katıldığı oyunlar için yeni bir havaalanı yapılmış ve Finlandiya ile İsveç arasındaki telefon hatları yenilenmiş, yeni otoyol ve raylı hatların inşaatı finanse edilmiştir (Doralp&Barkul, 2011, s:128).

19 Temmuz-3 Ağustos 1952 tarihlerinde Helsinki’de gerçekleştirilen oyunlarda 17 spor branşında 149 müsabaka yapılmıştır. 13 ülke bu oyunlara ilk kez katılım göstermiştir. 1912 yılından beri katılmayan Rusya, bu oyunlara Sovyetler Birliği adıyla yeniden katılım gösterdi. Sovyet sporcular, ısrarlı talepleri üzerine kendilerine tesis edilmiş ayrı bir olimpiyat köyünde konaklamışlardır. İsrail ile birlikte Çin Halk Cumhuriyeti de ilk kez bu oyunlara katılım göstermiştir. İkinci dünya savaşından sonra Alman sporcular Doğu ve Batı olarak iki farklı bayrak altında bu oyunlara katıldılar. Japon sporcular da savaş sonrası ilk kez oyunlara katılım gösterdi. Türkiye, 1952 Helsinki Olimpiyatlarına Atletizmde 13, Basketbolda 12, Futbolda 12 ve güreşte 15 olmak üzere toplamda 52 sporcu ile katılmıştır.¹⁴

2.13.2. 1952 Helsinki Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo 20

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
ABD	40	19	17
Sovyetler Birliği	22	30	19
Macaristan	16	10	16
İsveç	12	13	10
İtalya	8	9	4
Çekoslovakya	7	3	3
Fransa	6	6	6

¹⁴ <https://celalgursoy.com/2015/09/01/1952-helsinki-olimpiyati/> Erişim tarihi, 10. 04. 2109, saat: 16:35

Finlandiya	6	3	13
Avustralya	6	2	3
Norveç	3	2	0
İsviçre	2	6	6
Güney Afrika	2	4	4
Jamaika	2	3	0
Belçika	2	2	0
Danimarka	2	1	3
Türkiye	2	0	1
Japonya	1	6	2
İngiltere	1	2	8
Arjantin	1	2	2
Polonya	1	2	1
Kanada	1	2	0
Yugoslavya	1	2	0
Romanya	1	1	2
Brezilya	1	0	2
Yeni Zelanda	1	0	2
Hindistan	1	0	1
Lüksemburg	1	0	0
Almanya	0	7	17
Hollanda	0	5	0
İran	0	3	4
Şili	0	2	0
Avusturya	0	1	1

Lübnan	0	1	1
İrlanda	0	1	0
Meksika	0	1	0
İspanya	0	1	0
Güney Kore	0	0	2
Trinidad ve Tobago	0	0	2
Bulgaristan	0	0	1
Mısır	0	0	1
Portekiz	0	0	1
Venezuela	0	0	1

Korhan Seçilmiş'in "antik zamandan günümüze OLİMPİYAT OYUNLARI" (2004) adlı kitabından alınmıştır, (s.59 60).

2.14. 1956 Melbourne Olimpiyat Oyunları (AVUSTRALYA/İSVEÇ)

1956 Melbourne oyunları, 22 Kasım-8 Aralık 1956 tarihlerinde Avustralya'nın Melbourne ve İsveç'in başkenti Stockholm'de düzenlenmiştir. 1956'dan önce sporcular Açılış ve Kapanış Törenlerinde, Milli Olimpiyat Komitelerinin alfabetik sırasına göre yürümekteydiler; fakat Melbourne'de, Avustralyalı genç sporcu John Ian Wing'in önerisinin ardında, Kapanış Törenlerinde sporcular stadyuma birlik ve dayanışmanın sembolü olarak birlikte girmişlerdir. IOC büyük bir politik başarıya imza atarak, Doğu ve Batı Almanya'nın siyah, kırmızı ve sarı renkli, üzerinde Olimpiyat halkalarının olduğu tek bayrak altında yürümelerini sağlamıştır. Milli marşları ise Beethoven'ın 9. Senfonisinden *Ode to Joy* olmuştur (TMOK).

1956 Melbourne Olimpiyat Oyunlarına 72 ülkeden 376'sı kadın ve 2938'i erkek olmak üzere toplamda 3314 sporcu katılmıştır. Bu sporcular, 17 spor dalında 151 müsabaka yapmıştır. Açılış merasimi Melbourne Kriket Stadyumunda yapılmıştır. Oyunların açılışını Edinburg Dükü Prens Philip yapmıştır. Sporcu yemini ise Avustralyalı rekortmen orta ve uzun mesafe

koşucusu John Landy tarafından okunmuştur. Türkiye ise tümü güreş sporundan olmak üzere toplam 13 sporcu ile Melbourne Olimpiyatlarına katılmıştır.¹⁵

2.14.2. 1956 Melbourne Olimpiyat Oyunları Madalya Dağılımı

Tablo 21

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
Sovyetler Birliği	37	29	32
ABD	32	25	17
Avustralya	13	8	14
Almanya	6	13	7

Macaristan	9	10	7
İtalya	8	8	9
Japonya	4	10	5
İsveç	8	5	6
Finlandiya	3	1	11
Fransa	4	4	6
Romanya	5	3	5
Polonya	1	4	4
Türkiye	3	2	2
Kanada	2	1	3
Çekoslovakya	1	4	1
Bulgaristan	1	3	1
İran	2	2	1

¹⁵ <https://celalgursoy.com/2015/09/01/1956-melbourn-olimpiyati/> (Erişim tarihi, 11.04.2019, saat: 01:01)

İrlanda	1	1	3
Şili	0	2	2
Danimarka	1	2	1
Güney Afrika	0	0	4
Norveç	1	0	2
Yugoslavya	0	3	0
Arjantin	0	1	1
Avusturya	0	0	2
Belçika	0	2	0
Meksika	1	0	1
Yeni Zelanda	2	0	0
Güney Kore	0	1	1
İzlanda	0	1	0
Bahamalar	0	0	1
Uruguay	0	0	1
Brezilya	1	0	0
Yunanistan	0	0	1
Hindistan	1	0	0
Pakistan	0	1	0
İsviçre	0	0	1

<http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/Ulke-Madalya-Listesi/19/1> (Erişim tarihi, 12. 04. 2019, saat: 16:45)

2.15. 1960 Roma Olimpiyat Oyunları (İTALYA)

Roma Olimpiyat Oyunları, 25 Ağustos - 11 Eylül 1960 tarihleri arasında İtalya'nın başkenti Roma'da düzenlenmiştir. Oyunlar için 'Stadio Olimpico' (Olimpiyat Stadı) denen yörede, stada ek olarak modern veledrom ve diğer tesisler kurulmuştur. Güreşler, eski Basilica Maxentius denen yapıtlarda, boks ise Caracalla kaplıcalarında yapılmıştır. Maraton yarışında, statta başlayıp statta bitirme geleneği bir kenara bırakılmış, tarihi yol ve yörelerden geçen bir parkur hazırlanmıştır (TMOK).

Roma'da yapılan oyunlarda şampiyonlar arasında yalnızca iki sporcu, kişilikleri ve başarılarıyla zirveye çıkmışlardır. Bunlardan biri uzun bacakları, kahverengi teni, rahat koşusu ve sevimli davranışlarıyla kadınlar 100m, 200m ve 4X100m bayrakta altın kazanan ABD'li Wilma Dudolph adlı sporcu olmuştur. Roma'nın ikinci büyük sporcusu ise Etiyopyalı Abebe Bikila adlı sporcudur. Uygun ayakkabı bulunamadığı için 42 kilometre 195 metreyi 2 saat 15 dakika ve 16 saniyede çıplak ayakla koşan Bikila, Olimpiyat altın madalyası kazanan ilk siyah Afrikalı atlet ve üst üste iki Olimpiyat maratonu kazanan ilk atlet olarak tarihe geçmiştir. Boksta Cassius Clay (Muhammed Ali), rakiplerini kolaylıkla yenerek kürsünün en üst basamağına çıkmış, basın toplantılarında ve Olimpiyat Köyü'ndeki içten davranışlarıyla büyük ilgi görmüştür (TMOK).

1960 Roma Olimpiyatlarına, Türkiye'den 3'ü kadın, 53'ü erkek olmak üzere toplam 56 sporcu katılmıştır. Açılış Töreninde Türk Bayrağını güreşçi Muharrem Candaş taşımıştır (TMOK).

1960 Roma Olimpiyat Oyunlarına 83 ülkeden 611'i kadın, 4727'si erkek olmak üzere toplam 5338 sporcu katılmıştır. Bu oyunlarda 17 spor dalında 150 müsabaka yapılmıştır. Mayıs ayında şiddetli bir deprem felaketi yaşayan Şili, IOC tarafından finansal yardım göyerek oyunlara katılabılmıştır. Fas, Sudan, Tunus, San Marino bu oyunlara ilk kez katılım göstermişlerdir. 1958 yılında birleşen Jamaika, Trinidad ve Tobago, Barbados, Roma Oyunlarına Batı Hint Federasyonu olarak gitmiştir. Benzer şekilde Suriye ve Mısır da Batı Arap Cumhuriyeti olarak katılım göstermiştir. Doğu ve Batı Alman takımları bu oyunlara beraber katılmışlardır fakat bayrak konusunda önemli tartışmalar yaşanmıştır. Roma Olimpiyat Stadyumunda yapılan açılış konuşmasını İtalya Başkanı Giovanni Gronchi yapmıştır. Sporcu yeminini ise ünlü İtalyan atlet Adolfo Cosolini okumuştur. Olimpiyat Meşalesi Yunan asıllı 18 yaşındaki İtalyan sporcu Giancarlo Peris tarafından yakılmıştır.¹⁶

¹⁶ <https://celalgursoy.com/2015/09/01/1960-roma-olimpiyati/> Erişim tarihi, 12.04.2019, saat: 01:58

2.15.2. 1960 Roma Olimpiyat Oyunlarında Madalya Dağılımı

Tablo 22

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
Sovyetler Birliği	43	29	31
ABD	34	21	16
İtalya	13	10	13
Almanya- Birleşmiş Takım	12	19	11
Avustralya	8	8	6
Türkiye	7	2	0
Macaristan	6	8	7
Japonya	4	7	7
Polonya	4	6	11
Çekoslovakya	3	2	3
Romanya	3	1	6
İngiltere	2	6	12
Danimarka	2	3	1

Yeni Zelanda	2	0	1
Bulgaristan	1	3	3
İsveç	1	2	3
Finlandiya	1	1	3
Avusturya	1	1	0
Yugoslavya	1	1	0
Pakistan	1	0	1

Etiyopya	1	0	0
Yunanistan	1	0	0
Norveç	1	0	0
İsviçre	0	3	3
Fransa	0	3	3
Belçika	0	3	2
İran	0	1	3
Hollanda	0	1	2
Güney Afrika	0	1	2
Arjantin	0	1	1
Mısır	0	1	1
Kanada	0	1	0
Şili	0	1	0
Gana	0	1	0
Hindistan	0	1	0

Fas	0	1	0
Portekiz	0	1	0
Singapur	0	1	0
Brezilya	0	0	2
Batı-Hint Federasyonu	0	0	2
Irak	0	0	1
Meksika	0	0	1
İspanya	0	0	1
Venezuela	0	0	1

https://tr.wikipedia.org/wiki/1960_Yaz_Olimpiyatlar%C4%B1_madalya_s%C4%B1ralamas%C4%B1 Erişim tarihi, 13.04.2019, saat:16:33

2.16. 1964 Tokyo Olimpiyat Oyunları (JAPONYA)

1964 Olimpiyatları, 10-24 Ekim tarihleri arasında Japonya'nın başkenti Tokyo'da düzenlenmiştir. Tokyo 1964, Asya kıtasında düzenlenen ilk Olimpiyat olmuştur. Yeni Zelandalı atlet Peter Snell, Olimpiyat tarihinde bir ilki başararak 800m (1:45.1) ve 1.500m (3:38.1) yarışlarının ikisini birden kazanmıştır. Etiyopyalı atlet Abebe Bikila, bu oyunlarda ayakkabıyla koştuğu maratonda en yakın rakibine dört dakika fark atarak tekrardan altın madalyanın sahibi olmuştur. ABD'li yüzücü Don Schollander, 100m serbest (53.4), 400m serbest (4:12.2), 4x100mserbest (3:33.2) ve 4x200m serbest (7:52.1) olmak üzere dört altın madalya kazanarak Tokyo'nun en önemli sporcuları arasında yer almıştır. Avustralyalı kadın yüzücü Dawn Fraser (27), Melbourne 1956, Roma 1960'tan sonra Tokyo'da da 100m serbestte (59.5) şampiyon olarak, aynı mesafede üst üste üç Olimpiyat'ta şampiyon olan ilk sporcu olarak Olimpiyat tarihine geçmiştir. Aynı başarıyı Macar kadın yüzücü Krisztina Eggerszegi, Seul 1988, Barselona 1992 ve Atlanta 1996'da 200m sırt üstünde şampiyon olarak tekrarlayacaktı. Grekoromen güreşte katıldığı son üç Olimpiyat'ta (1952, 56, 60) gümüş madalyada kalan Macar Imre Polyák Tokyo'da altın madalyasını elde etmiştir (TMOK).

Tokyo Olimpiyat Stadyumunda İmparator Hirohito tarafından açılışı yapılan 1964 Tokyo Olimpiyatlarına 93 ülkeden 678'i kadın, 4473'ü erkek olmak üzere toplamda 5151 sporcu katılmıştır. Tokyo oyunlarında 19 spor branşında 163 müsabaka yapılmıştır. Tokyo'da sporcu yeminini, 1952'den beri Olimpiyatların en başarılı sporcularından biri olan Japon Takashi Ono okumuştur. Olimpiyat tarihinde ilk kez Syncom3 Sateliti sayesinde kıtalar arası televizyon yayını bu oyunlarda gerçekleştirilmiştir. Türkiye, 1964 Tokyo oyunlarına Atletizmde 4, Güreşte 15, Halterde 1, Yelkende 3, toplamda dört branşta 23 sporcu ile katılmıştır. Açılış seremonisinde Türk bayrağını (110m Engelli Atleti) Çetin Şahiner taşımıştır.¹⁷

¹⁷ <https://celalgursoy.com/2015/09/01/1964-tokyo-olimpiyati/> Erişim tarihi, 15.04.2019, saat: 13:11

2.16.2. 1964 Tokyo Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo 23

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
ABD	36	26	28
Sovyetler Birliği	30	31	35
Japonya	16	5	8
Almanya-Birleşmiş Takım	10	22	18
İtalya	10	10	7
Macaristan	10	7	5
Polonya	7	6	10
Avustralya	6	2	10
Çekoslovakya	5	6	3
İngiltere	4	12	2
Bulgaristan	3	5	2
Finlandiya	3	0	2
Yeni Zelanda	3	0	2
Romanya	2	4	6
Hollanda	2	4	4
Türkiye	2	3	1
İsveç	2	2	4
Danimarka	2	1	3
Yugoslavya	2	1	2
Belçika	2	0	1
Fransa	1	8	6
Kanada	1	2	1
İsviçre	1	2	1
<u>Bahamalar</u>	1	0	0
Etiyopya	1	0	0
Hindistan	1	0	0
Güney Kore	0	2	1

Tablo: Korhan Seçilmiş'in "antik zamandan günümüze OLİMPİYAT OYUNLARI" (2004) adlı kitabından alınmıştır(s:70-71).

2.17. 1968 Mexico City Olimpiyat Oyunları (MEKSİKA)

12-27 Ekim 1968 tarihleri arasında gerçekleştirilen Mexico City oyunları, kadınlara cinsiyet testi uygulayan ilk olimpiyat olarak tarihe geçti. Aynı zamanda, Meksikalı engel koşucusu Enriqueata Basilio, açılış töreninde olimpiyat meşalesini yakan ilk kadın atlet olarak tarihe geçti. Bu oyunlarda ilk kez kazanan bütün sporcular doping testine tabi tutuldu ve bir sporcuda doping tespit edildi. Atletizm pistlerinde ilk kez sentetik bir malzeme, “tartan” kullanıldı. Elektronik saatler yine ilk kez Mexico City’de kullanıldı (Olimpik Sporlar, 2003, s.36-37).

2.17.2. 1968 Mexico City Olimpiyat Oyunları Madalya Dağılımı

Tablo 24

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
ABD	45	28	34
Sovyetler Birliği	29	32	30
Japonya	11	7	7
Macaristan	10	10	12
Doğu Almanya	9	9	7
Fransa	7	3	5
Çekoslovakya	7	2	4
Batı Almanya	5	11	10
Avustralya	5	7	5
Büyük Britanya	5	5	3
Polonya	5	2	11
Romanya	4	6	5
İtalya	3	4	9
Kenya	3	4	2
Meksika	3	3	3
Yugoslavya	3	3	2
Hollanda	3	3	1
Bulgaristan	2	4	3

İran	2	1	2
İsveç	2	1	1
Türkiye	2	0	0
Danimarka	1	4	3
Kanada	1	3	1
Finlandiya	1	2	1
Etiyopya	1	1	0
Norveç	1	1	0
Yeni Zelanda	1	0	2
Tunus	1	0	1
Venezuela	1	0	0
Pakistan	1	0	0
Küba	0	4	0
Avusturya	0	2	2
İsviçre	0	1	4
Moğolistan	0	1	3
Brezilya	0	1	2
Belçika	0	1	1
Kore	0	1	1
Uganda	0	1	1
Jamaika	0	1	0
Kamerun	0	1	0
Arjantin	0	0	2
Çin	0	0	1
Yunanistan	0	0	1
Hindistan	0	0	1

Tablo: *Olimpik Sporlar* (Ed. Cemal Balcı), 2003, s. 37.

2.18. 1972 Münih Olimpiyat Oyunları (ALMANYA)

26 Ağustos-10 Eylül tarihleri arasında organize edilen bu oyunlar tarihe siyasi boykotlar ve terör saldırısıyla geçmiştir. Uluslararası Olimpiyat Komitesi (CIO), Rodezya'yı tekrar oyunlara kabul etmiştir ve bu durum, Afrika ülkelerinin oyunları boykot etmesine neden olmuştur. Boykotun nedeni ise Rodezya'da yaşanan ırkçı faaliyetler idi (Seçilmiş, 2004, s.76).

Filistinli "Kara Eylül" örgütüne bağlı bir grubun olimpiyat köyünü basarak 11 İsraili sporcuyla önce rehin alması, sonrasında ise rehinelere öldürmesi büyük şok etkisi yaratmıştır. Bu olaydan sonra oyunlara 34 saat ara verilerek, olayda hayatını kaybedenler için bir anma töreni düzenlenmiştir. Bayraklar yarıya indirilmiştir ve Uluslararası Olimpiyat Komitesi Başkanı Avery Brundage'in oyunların sürmesi yönündeki ısrarlı tavrıyla oyunlar devam etmiştir (*Olimpik Sporlar*, 2003, s.39).

Münih Oyunlarında öne çıkan isimler arasında Amerikalı yüzücü Mark Spitz ve Finli atlet Lasse Viren gelmektedir. Spitz, 100 serbest, 100-200 kelebek, 4x100, 4x200 serbest, 4x100 karışık bayrak yarışlarında toplamda 7 adet madalya kazanmıştır. Viren ise 10 km yarışının ortasında düşüp geride kalmasına karşın, toparlanarak yarışa devam etmiş ve rakiplerini yakalayarak birinciliği elde etmiştir. Diğer taraftan, 1936 Berlin Olimpiyat Oyunlarından beridir sürekli şampiyon olan ABD Basketbol takımının Sovyet takımıyla yaptığı maçı 51-50 kaybetmesi, öne çıkan başka bir olaydır. Mağlubiyet sonrasında ABD'nin maçın 3 saniye fazla oynandığına yönelik yaptığı itiraz ise kabul edilmemiştir (Seçilmiş, 2004, s.77).

2.18.2. 1972 Münih Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo 25

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
SSCB	50	27	22
ABD	33	31	30
Doğu Almanya	20	23	23
Federal Almanya	13	11	16
Japonya	13	8	8

Avustralya	8	7	2
Polonya	7	5	9
Macaristan	6	13	16
Bulgaristan	6	10	5
İtalya	5	3	10
İsveç	4	6	6
Büyük Britanya	4	5	9
Romanya	3	6	7
Finlandiya	3	1	4
Küba	3	1	4
Hollanda	3	1	1
Fransa	2	4	7
Çekoslovakya	2	4	2
Kenya	2	3	4
Yugoslavya	2	1	2
Norveç	2	1	1
Kuzey Kore	1	1	3
Yeni Zelanda	1	1	2
Uganda	1	1	0
Danimarka	1	0	0
İsviçre	0	3	0
Kanada	0	2	3
İran	0	2	1
Yunanistan	0	2	0

Belçika	0	2	0
Avusturya	0	1	2
Kolombiya	0	1	2
Arjantin	0	1	0
Güney Kore	0	1	0
Lübnan	0	1	0
Meksika	0	1	0
Moğolistan	0	1	0
Pakistan	0	1	0
Tunus	0	1	0
Türkiye	0	1	0
Brezilya	0	0	2
Etiyopya	0	0	2
Gana	0	0	1
Jamaika	0	0	1
Nijer	0	0	1
Nijerya	0	0	1
Hindistan	0	0	1
Ispanya	0	0	1

Olimpik Sporlar (Ed. Cemal Balcı), 2003, s. 39.

2.19. 1976 Montreal Olimpiyat Oyunları (KANADA)

17 Temmuz-1 Ağustos tarihleri arasında yapılan 1976 Oyunları öncesinde önemli değişiklikler yapılmıştır. Ünlü 26. madde, Olimpik Antlaşma'dan çıkarılmış ve artık saf bir amatörlüğün olanaksız olduğu gerçeği resmen kabul edilmiştir. IOC'nin altıncı başkanı Killanin, olimpiyatların profesyonelleşmesinden yana değildi fakat kurallar varsa, bunların uygulanması taraftarıydı (*1894'ten 2004'e Olimpiyat Tarihi*, 2005, s.115).

1976 Montreal Olimpiyatları, Yeni Zelanda ulusal rugby takımının Güney Afrika'ya turneye çıkmasına rağmen, bu ülkenin oyunlardan çıkarılmamasını protesto eden Afrika ülkelerinin boykotu ile başlamıştır. Basketbol, hentbol ve kürek branşlarında ilk kez kadınlar da yarışmalara katılmıştır. Asimetrik paralelde inanılmaz bir performansa imza atan 14 yaşındaki

Rumen jimnastikçi Nadia Komaneci yedi jüri üyesinden birden 10 tam puan alarak büyük yankı uyandırmıştır (*Olimpik Sporlar*, 2003, s.40).

2.19.2. 1976 Montreal Olimpiyatları Madalya Dağılımı

Tablo 26

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
SSCB	49	41	35
Doğu Almanya	40	25	25
ABD	34	35	25
Federal Almanya	10	12	17
Japonya	9	6	10
Polonya	7	6	13
Bulgaristan	6	9	7
Küba	6	4	3
Romanya	4	9	14
Macaristan	4	5	13
Finlandiya	4	2	0
İsveç	4	1	0

Büyük Britanya	3	5	5
İtalya	2	7	4
Fransa	2	3	4
Yugoslavya	2	3	3
Çekoslovakya	2	2	4
Yeni Zelanda	2	1	1
Güney Kore	1	1	4
İsviçre	1	1	2
Norveç	1	1	0

Jamaika	1	1	0
Kuzey Kore	1	1	0
Danimarka	1	0	2
Meksika	1	0	1
<u>Trinidad ve Tobago</u>	1	0	0
Kanada	0	5	6
Belçika	0	3	3
Hollanda	0	2	3
Portekiz	0	2	0
İspanya	0	2	0
Avustralya	0	1	4
İran	0	1	1
Moğolistan	0	1	0

Moğolistan	0	1	0
Venezuela	0	1	0
Brezilya	0	0	2
Tayland	0	0	1
Porto Riko	0	0	1
Pakistan	0	0	1
Avusturya	0	0	1
Bermuda	0	0	1

Tablo: *Olimpik Sporlar* (Ed. Cemal Balcı), 2003, s. 41.

2. 20. 1980 Moskova Olimpiyat Oyunları (S.S.C.B)

Olimpiyatların başlamasına bir yıl kala Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgal etmesinden dolayı Moskova Oyunları büyük çaplı bir boykotla karşı karşıya kalmıştır. ABD Başkanı Jimmy Carter, tüm dünyayı olimpiyatları boykot etmeye çağırmıştır ve 147 ülkeden 66 tanesi işgali sebep göstererek oyunlara katılmama kararı almıştır (Seçilmiş, 2004, s.84).

Olimpiyat oyunları ilk kez sosyalist bir ülkede düzenlenmekteydi. Yapılan boykottan ötürü oyunlara katılım 1956'dan bu yana en düşük seviyeye 80'e kadar düşmüştür. Sovyet jimnastikçi Aleksandr Dityatin erkeklerde tüm kategorilerde altın madalya kazanarak, bir olimpiyatta 8 madalya kazanan tek atlet unvanını elde etmiştir. Süper ağır sıklet boksta ise Kübalı Teofilo Stevenson üst üste üçüncü defa altın madalya alarak, oyunlarda bu dalda aynı unvanı elde eden ikinci sporcu olmuştur (*Olimpik Sporlar*, 2003, s.42-43).

2.20.2. 1980 Moskova Olimpiyatları Madalya Dağılımı

Tablo 27

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
SSCB	80	69	46
Almanya	47	37	42
Bulgaristan	8	16	17
Küba	8	7	5
İtalya	8	3	4
Macaristan	7	10	15
Romanya	6	6	13
Fransa	6	5	3
Büyük Britanya	5	7	9
Polonya	3	14	15
İsveç	3	3	6
Finlandiya	3	1	4

Çekoslovakya	2	3	9
Yugoslavya	2	3	4
Avustralya	2	2	5
Danimarka	2	1	2
Etiyopya	2	0	2
Brezilya	2	0	2
İsviçre	2	0	0
İspanya	1	3	2
Avusturya	1	2	1
Yunanistan	1	0	2
Hindistan	1	0	0
Belçika	1	0	0
Zimbabve	1	0	0
Kuzey Kore	0	3	2
Moğolistan	0	2	2
Tanzanya	0	2	0
Meksika	0	1	3
Hollanda	0	1	2
İrlanda	0	1	1
Uganda	0	1	0
Venezuela	0	1	0
Jamaika	0	0	3
Lübnan	0	0	1
Guana	0	0	1

Tablo: *Olimpik Sporlar* (Ed. Cemal Balcı), 2003, s. 43.

2.21. 1984 Los Angeles Olimpiyatları (ABD)

Bir önceki Moskova Olimpiyatlarına boykot çağrısı yapan ABD'ye karşı Sovyetler Birliği de 1984 Los Angeles Olimpiyatlarını boykot etmiştir. ABD'yi boykot eden ülkeler arasında Afganistan da bulunmaktaydı (*1894'ten 2004'e Olimpiyat Tarihi*, 2005, S.124). Bir önceki oyunlarda ABD'nin oyunları boykot etme nedeni Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgal etmesiydi. Bu çerçeveden bakıldığında Afganistan'ın ABD'yi boykot etmesi ilgin bir gelişme olarak görülebilir.

Los Angeles 1984 Olimpiyatları o güne kadar devlet tarafından organize edilmeyen tek olimpiyat olma özelliğini taşımaktaydı. Organizatörler bu sebepten ötürü büyük ölçüde sponsor firmalara bağımlı kalmıştır. Böylece Olimpiyat Oyunları ticarileşmiş oldu ve bu tutum oldukça büyük eleştiri almıştır (*Olimpik Sporlar*, 2003, s.45).

Bu oyunlarda öne çıkan sporcu Amerikalı atlet Carl Lewis olmuştur. Lewis, 100 mt, 200 mt, uzun atlama ve 4x100 bayrakta 4 altın madalya kazanarak, Jesse Owens'ın1936 yılındaki başarısına ortak olmuştur. Lewis, 100-200 mt uzun atlama ve 4x100 bayrak yarışlarında da altın madalya kazanmıştır (Seçilmiş, 2004, s.89-90).

2.21.2. 1984 Los Angeles Oyunlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo 28

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
ABD	83	61	30
Romanya	20	16	17
Federal Almanya	17	19	23
Çin	15	8	9
İtalya	14	6	12
Kanada	10	18	16
Japonya	10	8	14
Yeni Zelanda	8	1	2
Yugoslavya	7	4	7

Güney Kore	6	6	7
Büyük Britanya	5	11	21
Fransa	5	7	16
Hollanda	5	2	6
Avustralya	4	8	12
Finlandiya	4	2	6
İsveç	2	11	6
Meksika	2	3	1
Fas	2	0	0
Brezilya	1	5	2
İspanya	1	2	2
Belçika	1	1	2
Avusturya	1	1	1
Kenya	1	0	2
Portekiz	1	0	2
Pakistan	1	0	0

İsviçre	0	4	4
Danimarka	0	3	3
Norveç	0	1	2
Jamaika	0	1	2
Nijerya	0	1	1
Yunanistan	0	1	1
Porto Riko	0	1	1
Suriye	0	1	0
Tayland	0	1	0
Kolombiya	0	1	0
Mısır	0	1	0
Peru	0	1	0
İrlanda	0	1	0
Fildişi Sahili	0	1	0
Türkiye	0	0	3
Venezuela	0	0	3
Arnavutluk	0	0	2
Kamerun	0	0	1
Taipei Adaları	0	0	1
Dominik Cumhuriyeti	0	0	1
İzlanda	0	0	1
Zambia	0	0	1

Tablo: Korhan Seçilmiş'in "*antik zamandan günümüze OLİMPİYAT OYUNLARI*" (2004) adlı kitabından alınmıştır(s:70-71).

2.22. 1988 Seul Olimpiyat Oyunları (GÜNEY KORE)

Önceki iki olimpiyatta olduğu gibi Seul Oyunları da boykota sahne olmuştur. Bu seferki boykot çok daha küçük çaplı olmuştur. Kuzey Kore, Küba, Etiyopya ve Nikaragua, oyunlardan önce Güney Kore’de yapılan askeri darbe nedeniyle oyunları boykot etme kararı almıştır. Buna rağmen 159 ülkenin katılımıyla Seul Olimpiyatlarında katılım rekoru kırılmıştır (Olimpik Sporlar, 2003, s.47).

Yıllardır yapılan boykotlardan ötürü sert önlemler alındı ve CIO tarafından, bundan sonra oyunları boykot eden ülkelerin bir daha oyunlara katılmayacağı açıklaması yapıldı. Boykotun yanı sıra bu oyunlarda yaşanan doping skandalı büyük ses getirmiştir. 100 mt koşusunda 9.79 derecesiyle mükemmel bir yarış çıkaran Ben Johnson’ın doping kullandığı ortaya çıkmıştır. Aynı şekilde Bulgar haltercilerin de dopingli çıkmış olması, skandalı büyütüştür. Toplamda 8169 sporcunun yarıştığı oyunlarda 33 Olimpiyat rekoru kırılmıştır. Halterde Türk sporcu Naim Süleymanoğlu silkme, koparma ve toplamda tam beş kez dünya ve Olimpiyat rekoru kırmıştır. Bunun yanı sıra, Griffit Joyner, Kristin Otto, Janet Evans ve Matt Biondi öne çıkan diğer sporcular olmuşlardır (Seçilmiş, 2004, s.93).

2.22.2. 1988 Seul Oyunlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo 29

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
SSCB	55	31	46
Doğu Almanya	37	35	30
ABD	36	31	27
Güney Kore	12	10	11
Almanya	11	14	15
Macaristan	11	6	6
Bulgaristan	10	12	13
Romanya	7	11	6
Fransa	6	4	6

İtalya	6	4	4
Çin	5	11	12
Büyük Britanya	5	10	9
Kenya	5	2	2
Japonya	4	3	7
Avustralya	3	6	5
Yugoslavya	3	4	5
Çekoslovakya	3	3	2
Yeni Zelanda	3	2	8
Kanada	3	2	5
Polonya	2	5	9
Norveç	2	3	0
Hollanda	2	2	5
Danimarka	2	1	1
Brezilya	1	2	3
Finlandiya	1	1	2
İspanya	1	1	2
Türkiye	1	1	0
Fas	1	0	2
Surinam	1	0	0
Avusturya	1	0	0
Portekiz	1	0	0
İsveç	0	4	7
İsviçre	0	2	2

Jamaika	0	2	0
Arjantin	0	1	1
Şili	0	1	0
Kosta Rika	0	1	0
Endonezya	0	1	0
Iran	0	1	0
Peru	0	1	0
Hollanda	0	1	0
Senegal	0	1	0
Virjin Adaları	0	1	0
Meksika	0	0	2
Belçika	0	0	2
Kolombiya	0	0	1
Yunanistan	0	0	1
Cibuti	0	0	1
Moğolistan	0	0	1
Pakistan	0	0	1
Filipinler	0	0	1
Tayland	0	0	1

Tablo: *Olimpik Sporlar* (Ed. Cemal Balcı), 2003, s. 47.

2.23. 1992 Barcelona Olimpiyat Oyunları (İSPANYA)

1992 Barcelona Oyunları pek çok ilke imza atmıştır. Resmi olarak sigaraya cephe alınan, ilk olimpik ateşkesin ilan edildiği, ilk siyah Afrikalı kadın sporcunun şampiyon olduğu, badminton ve kadınlar judonun ilk kez oyunlara dahil edildiği, beyzbolun ilk kez madalyalı bir olimpik dal olduğu Barcelona Olimpiyatları, aynı zamanda 1972'den sonra boykotsuz geçen ilk Olimpiyat olmuştur. Yine ırkçı tutumundan ötürü 1960'dan beridir oyunlara davet edilemeyen Güney Afrika, Apartheid (ırk ayrımcılığı) rejimini kaldırdığı için oyunlara tekrardan davet edilmiştir (*Olimpik Sporlar*, 2003, s.48-49).

Olimpiyatların profesyonel basketbolculara açılmasıyla, içlerinde Michael Jordan, Magic Johnson, Larry Bird gibi büyük yıldızların olduğu “Rüya Takım” ile oyunlara katılan ABD, rakiplerine büyük farklar atmış ve hiç mola almadan tüm müsabakalarını bitirerek şampiyon olmuştur. Bir günde dört rekor kırarak 6 tane altın madalya kazanan jimnastikçi Vitali Sherbo oyunların tarihine geçmeyi başarmıştır. Etiyopyalı Derartu Tulu ise 10000 mt koşusunu birinci bitirerek altın madalya kazanan ilk siyahi sporcu olarak tarihe geçmiştir (*Olimpik Sporlar*, 2003, s.48-49).

2.23.2. 1992 Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo 30

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
Bağımsız Devl. Topl.	45	38	29
ABD	37	34	37
Almanya	33	21	28
Çin	16	22	16
Küba	14	6	11
İspanya	13	7	2
Güney Kore	12	5	12
Macaristan	11	12	7
Fransa	8	5	16
Avustralya	7	9	11
Kanada	7	4	7
İtalya	6	5	8
Büyük Britanya	5	3	12
Romanya	4	6	8

Çekoslovakya	4	2	1
Kuzey Kore	4	0	5
Japonya	3	8	11
Bulgaristan	3	7	6
Polonya	3	6	10
Hollanda	2	6	7
Kenya	2	4	2
Norveç	2	4	1
Türkiye	2	2	2
Endonezya	2	2	1
Brezilya	2	1	0
Yunanistan	2	0	0
İsveç	1	7	4
Yeni Zelanda	1	4	5
Finlandiya	1	2	2
Danimarka	1	1	4
Fas	1	1	1
İrlanda	1	1	0
Etiyopya	1	0	2
Estonya	1	0	1
Cezayir	1	0	1
Litvanya	1	0	1
İsviçre	1	0	0
Nijerya	0	3	1

Jamaika	0	3	1
Letonya	0	2	1
Avusturya	0	2	0
Namibya	0	2	0
Güney Afrika	0	2	0
Belçika	0	1	2
Hırvatistan	0	1	2
Bağımsız Olimpistler	0	1	2
Iran	0	1	2
İsrail	0	1	1
Tayvan	0	1	0
Meksika	0	1	0
Peru	0	1	0
Slovenya	0	0	2
Moğolistan	0	0	2
Malezya	0	0	1
Porto Riko	0	0	1
Katar	0	0	1
Filipinler	0	0	1
Pakistan	0	0	1
Surinam	0	0	1
Tayland	0	0	1
Kolombiya	0	0	1
Bahamalar	0	0	1
Arjantin	0	0	1
Gana	0	0	1

Tablo: *Olimpik Sporlar* (Ed. Cemal Balcı), 2003, s. 49.

2.24. 1996 Atlanta Olimpiyat Oyunları (ABD)

Tanınmış boksör Muhammed Ali'nin açılış töreninde olimpiyat meşalesini yaktığı 1996 Atlanta Olimpiyatları, son derece dramatik olaylara sahne olmuştur. Bir kişinin ölümüne,

yüzlerce kişinin de yaralanmasına neden olan bombalı bir saldırı gerçekleşmişti. Her şeye rağmen, bu oyunlar sportif başarının yüksek oluşuyla ön plana çıkmıştır. 79 ülkelerin madalya ile döndüğü oyunlarda, Türk halterci Naim Süleymanoğlu üç altın madalya alan tek halterci olarak öne çıkmıştır. Michael Johnson 200 mt koşuda dünya rekor kırmış ve 400 mt ise yine altın madalya kazanmıştır. Carl Lewis, aynı dalda dördüncü kez altın madalya kazanmış ve dokuz olimpiyat madalyası olan dördüncü sporcu olarak öne çıkmıştır. Olimpiyat tarihinde ilk kez Ulusal Olimpiyat Komitesi olan ülkelerin tamamı oyunlara katılım göstermiştir. Plaj voleybolu, dağ bisikleti, hafif siklet kürek ve kadınlar futbolu ilk kez oyunlara dahil edilmiştir. Ayrıca bu oyunlarda sadece kadınlara açık olan softbol da eklenmiştir (Olimpik Sporla, 2003, s.50-52).

2.24.2. 1996 Atlanta Oyunlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo 31

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
ABD	44	32	25
Rusya	26	21	16
Almanya	20	18	27
Çin	16	22	12
Fransa	15	7	15
İtalya	13	10	12
Avustralya	9	9	23
Küba	9	8	8
Ukrayna	9	2	12
Güney Kore	7	15	5
Polonya	7	5	5
Macaristan	7	4	10
İspanya	5	6	6

Romanya	4	7	9
Hollanda	4	5	10
Yunanistan	4	4	0
Çek Cumhuriyeti	4	3	4
İsviçre	4	3	0
Danimarka	4	1	1
Türkiye	4	1	1
Kanada	3	11	8
Bulgaristan	3	7	5
Japonya	3	6	5
Kazakistan	3	4	4
Brezilya	3	3	9
Yeni Zelanda	3	2	1
Güney Afrika	3	1	1
İrlanda	3	0	1
İsveç	2	4	2
Norveç	2	2	3
Belçika	2	2	2
Nijerya	2	1	3

Kuzey Kore	2	1	2
Etiyopya	2	0	1
Cezayir	2	0	1
Büyük Britanya	1	8	6
Beyaz Rusya	1	6	8
Kenya	1	4	3
Jamaika	1	3	2
Finlandiya	1	2	1
Endonezya	1	1	2
Yugoslavya	1	1	2
Slovakya	1	1	1
Iran	1	1	1
Ermenistan	1	1	0
Hırvatistan	1	1	0
Portekiz	1	0	1
Tayland	1	0	1
Suriye	1	0	0
Kosta Rika	1	0	0
Burundi	1	0	0
Hong Kong	1	0	0
Ekvator	1	0	0
Arjantin	0	2	1
Slovenya	0	2	0
Namibya	0	2	0

Avusturya	0	1	2
Moldova	0	1	1
Malezya	0	1	1
Ozbekistan	0	1	1
Zambia	0	1	0
Letonya	0	1	0
Filipinler	0	1	0
Tonga	0	1	0
Azerbaycan	0	1	0
Bahamalar	0	1	0
Tayvan	0	1	0
Gürcistan	0	0	2
Trinidad ve Tobago	0	0	2
Fas	0	0	2
Mozambik	0	0	1
Moğolistan	0	0	1
Litvanya	0	0	1
Meksika	0	0	1
Tunus	0	0	1
Porto Riko	0	0	1
İsrail	0	0	1
Hindistan	0	0	1
Uganda	0	0	1

Tablo: *Olimpik Sporlar* (Ed. Cemal Balcı), 2003, s. 52.

2.25. 2000 Sydney Olimpiyat Oyunları (AVUSTRALYA)

Olimpiyat tarihi içindeki en büyük ve ihtişamlı organizasyon Sydney’de yapılmıştır. 10 Mayıs tarihinde Yunanistan’dan yola çıkan Olimpiyat Meşalesi, Avustralya’da atlet Cathy Freeman’a verildi. Böylece milenyumun ilk olimpiyatının meşalesini yakan sporcu Freeman olmuştur. Büyüleyici bir açılış töreni yapılmış ve 110 bin kişilik Sydney Olimpiyat Stadyumu tamamıyla dolmuştur. Organizasyonu 220 ülkeden toplam 4 milyar insan izlemiştir (Seçilmiş, 2004, s.106).

ABD’li atlet Marion Jones aynı oyunlarda 5 altın madalya kazanan ilk kadın sporcu olarak tarihe geçen bir performans sergilemiştir. 17 yaşındaki Avustralyalı yüzücü Ian Thrope üç altın madalya kazanarak bu oyunlara damga vuran bir başka sporcu olmuştur. Kolombiya ilk altın madalyasını, Vietnam ise ilk madalyasını Sydney’de kazanmıştır. Triatlon ve tekvando ilk ez yarışmalara dahil edilmiştir (*Olimpik Sporlar*, 2003, s.54-57).

2.25.2. 2000 Sydney Olimpiyat Oyunları Madalya Dağılımı

Tablo 32

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
ABD	40	24	33
Rusya	32	28	28
Çin	28	16	15
Avustralya	16	25	17
Almanya	13	17	26
Fransa	13	14	11
İtalya	13	8	13
Hollanda	12	9	4
Küba	11	11	7
Büyük Britanya	11	10	7
Romanya	11	6	9

Güney Kore	8	10	10
Macaristan	8	6	3
Polonya	6	5	3
Japonya	5	8	5
Bulgaristan	5	6	2
Yunanistan	4	6	3
İsveç	4	5	3
Norveç	4	3	3
Etilyopya	4	1	3
Ukrayna	3	10	10
Kazakistan	3	4	0
Beyaz Rusya	3	3	11
Kanada	3	3	8
İspanya	3	3	5
Türkiye	3	0	2
İran	3	0	1
Çek Cumhuriyeti	2	3	3
Kenya	2	3	2
Danimarka	2	3	1
Finlandiya	2	1	1
Avusturya	2	1	0
Litvanya	2	0	3
Azerbaycan	2	0	1
Slovenya	2	0	0

İsviçre	1	6	2
Endonezya	1	3	2
Slovakya	1	3	1
Meksika	1	2	3
Nijerya	1	1	3
Ozbekistan	1	1	2
Yugoslavya	1	1	1
Litvanya	1	1	1
Bahama	1	1	0
Yeni Zelanda	1	0	3
Tayland	1	0	2
Estonya	1	0	2
Kosta Rika	1	0	1
Mozambik	1	0	0
Kamerun	1	0	0
Kolombiya	1	0	0
Brezilya	0	6	6
Jamaika	0	4	3
Nijerya	0	3	0
Güney Afrika	0	2	3
Belçika	0	2	3
Arjantin	0	2	2
Taipei	0	1	4
Fas	0	1	4

Kuzey Kore	0	1	3
Moldovya	0	1	1
Suudi Arabistan	0	1	1
Trinidad ve Tobago	0	1	1
İrlanda	0	1	0
Vietnam	0	1	0
Uruguay	0	1	0
Gürcistan	0	0	6
Kosta Rika	0	0	2
Portekiz	0	0	2
Katar	0	0	1
Kuveyt	0	0	1
Kırgızistan	0	0	1
Sri Lanka	0	0	1
Şili	0	0	1
Ermenistan	0	0	1
Barbados	0	0	1
Makedonya	0	0	1
İsrail	0	0	1
İzlanda	0	0	1
Hindistan	0	0	1

Tablo: *Olimpik Sporlar* (Ed. Cemal Balcı), 2003, s. 57.

2. 26. 2004 Atina Olimpiyat Oyunları (YUNANİSTAN)

Oyunlar 13 Ağustos günü 202 ülkeden gelen sporcuların katılımıyla başlamıştır. Açılış seremonisinde, Yunanlı yelkenci Nikos Kaklamanakis olimpiyat ateşini yakmıştır. Oyunların hemen başında doping skandalı patlak vermiştir. 25 sporcunun adının karıştığı skandal, oyunların tarihindeki en büyük doping skandalı olarak öne çıkmıştır. Daha önce oyunlarda dopingli olduğu belirlen en yüksek sporcu sayısı 12 olarak 1984 Los Angeles Oyunları'nda saptanmıştır (*1894'ten 2004'e Olimpiyat Tarihi*, 2005, s.156-158).

2004 Atina Oyunları'nda öne çıkan sporcular arasında kadınlar sıvıkla atlamada dünya rekoru kırarak madalyaya ulaşan Rus atlet Yelena Isinbayeva, erkekler yüzmede 6 altın 2 bronz kazanan ABD'li yüzücü Michael Phelps ve 1500 mt ve 5000 mt yarışlarını kazanan Faslı koşucu Hicham El Guerrouj bulunmaktadır. Takım sporlarında ise Arjantin ön plana çıkmıştır. Hem futbolda hem de basketbolda erkekler kategorisinde altın madalya kazanan Arjantin, uzun yıllar sonra yeniden büyük bir başarıya imza atmıştır (*1894'ten 2004'e Olimpiyat Tarihi*, 2005, s. 156-158).

2.26.2. 2004 Atina Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo 33

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
ABD	35	39	29
Çin	32	17	14
Rusya	28	26	38
Avustralya	17	16	16
Japonya	16	9	12
Almanya	13	16	20
Fransa	11	9	13
İtalya	10	11	11
Güney Kore	9	12	9
Büyük Britanya	9	9	13
Küba	9	7	11
Ukrayna	9	5	9
Macaristan	8	6	3
Romanya	8	5	6
Yunanistan	6	6	4
Brezilya	5	2	3

Norveç	5	0	1
Hollanda	4	9	9
İsveç	4	2	1
İspanya	3	11	5
Kanada	3	6	3
Türkiye	3	3	4
Polonya	3	2	5
Yeni Zelanda	3	2	0
Tayland	3	1	4
Beyaz Rusya	2	6	7
Avusturya	2	4	1
Etiyopya	2	3	2
İran	2	2	2
Slovakya	2	2	2
Çin Taipeisi	2	2	1
Gürcistan	2	2	0
Jamaika	2	2	1
Bulgaristan	2	1	9
Özbekistan	2	1	2
Fas	2	1	0

Danimarka	2	0	6
Arjantin	2	0	4
Şili	2	0	1
Kazakistan	1	4	3
Kenya	1	4	2
Çek Cumhuriyeti	1	3	4
Güney Afrika	1	3	2
Hırvatistan	1	2	2
Litvanya	1	2	0
Mısır	1	1	3
İsviçre	1	1	3
Endonezya	1	1	2
Zimbabve	1	1	1
Azerbaycan	1	0	4
Belçika	1	0	1
Bahamalar	1	0	1
İsrail	1	0	1
Kamerun	1	0	0
Dominik Cumhuriyeti	1	0	0
Birleşik Arap Emir.	1	0	0
Kuzey Kore	0	4	1
Letonya	0	4	0
Meksika	0	3	1
Portekiz	0	2	1

Finlandiya	0	2	0
Sırbistan-Karadağ	0	2	0
Slovenya	0	1	3
Estonya	0	1	2
Hong Kong	0	1	0
Hindistan	0	1	0
Paraguay	0	1	0
Kolombiya	0	0	2
Nijerya	0	0	2
Venezuela	0	0	2
Eritre	0	0	1
Moğolistan	0	0	1
Suriye	0	0	1
Trinidad ve Tobago	0	0	1

Kaynak:https://tr.wikipedia.org/wiki/2004_Yaz_Olimpiyatlar%C4%B1_madalya_s%C4%B1ralamas%C4%B1
(Erişim Tarihi: 1.03.2020, saat:14:16)

2.27. 2008 Pekin Olimpiyat Oyunları (ÇİN HALK CUMHURİYETİ)

8-24 Ağustos tarihleri arasında gerçekleştirilen Pekin Oyunları'na 204 ülkeden katılım sağlanmıştır. Pekin Milli Stadyumu'nda yapılan açılışı Çin Halk Cumhuriyeti Başkanı Hu Jianto yapmıştır. Sporcu yemini ise dört sene önce Atina'da Masa Tenisi Kadınlar tek ve çiftlerde altın madalya kazanmış Çinli sporcu Zhang Yining tarafından okunmuştur. Yining pekin Oyunları'nda 2 altın madalya daha kazanacaktı. 2008 Pekin Olimpiyatının önce çıkan ve en başarılı olan sporcusu 7 Dünya ve 1 de Olimpiyat rekoru kıran ABD'li yüzücü Michael Phelps olmuştur. Jamaikalı atlet Usain Bolt, İngiliz bisikletçi Chris Hoy, Çin'li jimnastikçi Zou Kai ve Avustralya'lı yüzücü Stephanie Rice 3 adet altın madalya ile isimlerinden söz ettiren diğer sporcular olmuşlardır.¹⁸

Pekin Oyunları'nda 28 spor branşında ve 302 kategoride müsabakalara yapılmıştır. Erkeklerde 165, kadınlarda 127 müsabakanın yanı sıra 10 adet de karışık müsabaka gerçekleştirilmiştir.

Bu sayı, dört yıl önceki Atina Oyunları'na göre bir fazla idi. Eskrim, Bisiklet (3000 mt kadınlar engelli eklendi), Yüzme (10 km Erkek ve Kadın eklendi), Masa Tenisi ve Atıcılık branşlarında değişiklikler yapılmıştır. Oyunlar boyunca 132 Olimpiyat ve 47 Dünya rekoru kırılmıştır. 4770 doping testi yapılmıştır ve pek çok sporcu cezalandırılmıştır.¹⁹

2. 27. 2. 2008 Pekin Olimpiyat Oyunlarındaki Madalya Dağılımı

Tablo 34

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
Çin	51	21	28
ABD	36	38	36
Rusya	22	21	29
Büyük Britanya	19	13	15
Almanya	16	10	15
Avustralya	14	15	17
Güney Kore	13	10	8
Japonya	9	6	10
İtalya	7	10	10
Ukrayna	7	5	15
Hollanda	7	5	4
Fransa	6	15	17
Jamaika	6	3	2
İspanya	5	9	2
Kenya	5	4	4
Beyaz Rusya	4	5	9
Romanya	4	1	3

¹⁹ Kaynak: <https://celalursoy.com/2015/08/29/2008-pekini-olimpiyati/> (Erişim tarihi 05. 10. 2019, saat: 13:15)

Etıyopya	4	1	1
Kanada	3	9	6
Polonya	3	6	1
Norveç	3	5	2
Brezilya	3	3	9
Çek Cumhuriyeti	3	3	0
Slovakya	3	2	1
Yeni Zelanda	3	1	5
Gürcistan	3	0	3
Küba	2	9	11
Macaristan	2	5	2
Danimarka	2	2	3
Tayland	2	2	0
Kuzey Kore	2	1	3
Arjantin	2	0	4
İsviçre	2	0	4
Meksika	2	0	1
Kazakistan	2	4	7
Belçika	2	0	0
Türkiye	1	4	3
Zimbabve	1	3	0
Azerbaycan	1	2	4

Ozbekistan	1	2	3
Slovenya	1	2	2
Bulgaristan	1	1	3
Endonezya	1	1	3
Finlandiya	1	1	2
Letonya	1	1	1
Dominik Cumhuriyeti	1	1	0
Estonya	1	1	0
Moğolisatan	1	1	0
Portekiz	1	1	0
Hindistan	1	0	2
İran	1	0	1
Bahreyn	1	0	0
Kamerun	1	0	0
Panama	1	0	0
Tunus	1	0	0
İsveç	0	4	1
Hırvatistan	0	2	3
Litvanya	0	2	3
Yunanistan	0	2	2
Nijerya	0	2	2
Trinidad ve Tobago	0	2	0
Avusturya	0	1	2
Cezayir	0	1	1

Bahamalar	0	1	1
Kolombiya	0	1	1
Kırgızistan	0	1	1
Fas	0	1	1
Sırbistan	0	1	1
Tacikistan	0	1	1
Şili	0	1	0
Ekvador	0	1	0
Malezya	0	1	0
Güney Afrika	0	1	0
Singapur	0	1	0
Sudan	0	1	0
Vietnam	0	1	0
Ermenistan	0	0	6
Çin Taipei	0	0	4
İrlanda	0	0	2
Afganistan	0	0	1
Mısır	0	0	1
İsrail	0	0	1
Moldova	0	0	1
Mauritius	0	0	1
Togo	0	0	1
Venezuela	0	0	1

Kaynak: https://tr.wikipedia.org/wiki/2008_Yaz_Olimpiyatlar%C4%B1_madalya_s%C4%B1ralamas%C4%B1
(Erişim tarihi 1.03.2020, saat: 20:20)

2.28. 2012 Londra Olimpiyat Oyunları (İNGİLTERE)

27 Temmuz-12 Ağustos tarihleri arasında İngiltere'nin başkenti Londra'da yapılan oyunlarda 204 ülkeden toplamda 10 bin 520 sporcu yarışmıştır. Üçüncü kez Londra'da yapılan oyunların açılışını Kraliçe II. Elisabeth yapmıştır. Suudi Arabistan bu oyunlara ilk kez katılmaktaydı ve kafilesinde 3 kadın sporcu da bulunmaktaydı. Londra Olimpiyatlarına katılan tüm ülkelerin kafilesinde kadın sporcu bulunmaktaydı. Ayrıca bu oyunlarda ilk kez Kadınlar Boks kategorisi yer aldı ve böylece kadınlar ilk defa tüm branşlarda yer almış oldular. Tenis karışık Çifler 88 yıl sonra ilk kez programa katılmıştır; Softball ve Baseball programdan çıkarılmış ve Pekin Olimpiyatlarına göre iki spor branşı eksik yapılmıştır fakat yine de kategori sayısı aynı kalmıştır. Kano'da 500mt yarışı kaldırılarak yerine 200mt yarışı eklenmiştir. Kajak 500mt Erkekler İkili kaldırılarak, yerine 200mt Kadınlar Tekli yapılmıştır. Yelken'de Tornado ve Yngling kaldırılarak, yerlerine Match Race ve Elliot 6 mt Yapılmıştır.²⁰

Londra Oyunları'nda en çok madalya kazanan sporcu yüzmede 4 altın, 2 gümüşle ABD'li yüzücü Michael Phelps olmuştur, ABD'li Missy Franklin 4 altın, 1 bronz, yine ABD'li Allison Schmitt 3 altın 1 gümüş 1 bronz madalya kazanmışlardır. 5.000 ve 10.000mt birincilikleri ile İngiliz atlet Mohamed Farah ve Tekler şampiyonluğu ve Karışık Çiftler ikinciliği ile tenisçi Andy Murray, 100mt ve 200mt yarışlarını kazanarak Pekin 2008'deki unvanlarını koruyan Jamaikalı sprinter Usain Bolt öne çıkan sporcular arasında yer almışlardır.²¹

2.28.2. 2012 Londra Olimpiyat Oyunları Madalya Dağılımı

Tablo 35

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
ABD	46	28	29
Çin	38	29	21
Büyük Britanya	29	17	19
Rusya	22	23	32
Güney Kore	13	8	7

²⁰ <https://celalgursoy.com/2015/08/28/2012-londra-olimpiyati/> (Erişim Tarihi 07. 10. 2019, saat: 19:23)

²¹ <https://celalgursoy.com/2015/08/28/2012-londra-olimpiyati/> (Erişim Tarihi 07. 10. 2019, saat: 20: 12)

Almanya	11	19	14
Fransa	11	11	12
Avustralya	8	15	12
İtalya	8	9	11
Macaristan	8	4	6
Japonya	7	14	17
Kazakistan	7	1	5
Hollanda	6	6	8
Ukrayna	6	4	8
Yeni Zelanda	6	2	5
Küba	5	3	7
İran	4	6	2
Jamaika	4	4	4
Çek Cumhuriyeti	4	3	4
Kuzey Kore	4	0	2
İspanya	3	10	4
Brezilya	3	5	9
Etiyopya	3	2	2
Güney Afrika	3	2	1
Hırvatistan	3	1	2
Beyaz Rusya	2	5	5
Romanya	2	5	2
Kenya	2	4	6
Danimarka	2	4	3

Azerbaycan	2	2	6
Polonya	2	2	6
İsviçre	2	2	0
Litvanya	2	1	2
Norveç	2	1	1
Tunus	2	0	1
Kanada	1	5	12
İsveç	1	4	3
Kolombiya	1	3	4
Gürcistan	1	3	3
Meksika	1	3	3
Türkiye	1	2	1
İrlanda	1	1	4
Arjantin	1	1	2
Sırbistan	1	1	2
Slovenya	1	1	2
Dominik Cumhuriyeti	1	1	0
Trinidad ve Tobago	1	1	2
Ozbekistan	1	0	2
Letonya	1	0	1
Cezayir	1	0	0
Bahamalar	1	0	0
Grenada	1	0	0
Uganda	1	0	0

Venezuela	1	0	0
Hindistan	0	2	4
Moğolistan	0	2	3
Tayland	0	2	2
Mısır	0	2	0
Slovakya	0	1	3
Ermenistan	0	1	2
Belçika	0	1	2
Finlandiya	0	1	2
Bulgaristan	0	1	1
Estonya	0	1	1
Endonezya	0	1	1
Malezya	0	1	1
Porto Riko	0	1	1
Çin Taipeiisi	0	1	1
Botsvana	0	1	0
Kıbrıs Cumhuriyeti	0	1	0
Gabon	0	1	0
Guatemala	0	1	0
Karadağ	0	1	0
Portekiz	0	1	0
Yunanistan	0	0	2
Moldova	0	0	2
Katar	0	0	2

Sinagpur	0	0	2
Afganistan	0	0	1
Bahreyn	0	0	1
Hong Kong			1
Suudi Arabistan	0	0	1
Kuveyt	0	0	1
Fas	0	0	1
Tacikistan	0	0	1

Kaynak:https://www.wikizero.com/tr/2012_Yaz_Olimpiyatlar%C4%B1_madalya_s%C4%B1ralamas%C4%B1#Madalya_tablosu (Erişim Tarihi 1.03.2020, saat:20:54)

2.29. 2016 Rio Olimpiyat Oyunları (BREZİLYA)

Oyunlar, Brezilya'nın başkenti Rio de Janeiro 5-21 Ağustos tarihleri arasında düzenlenmiştir. 207 ülkeden toplamda 11 bin 544 sporcu oyunlara katılım göstermiştir. Oyunlara Yedili Rugby ve Golf adlı yeni branşlar eklenmiştir, böylece 28 branş ve 41 disiplinde 306 müsabaka yapılmıştır. Oyunlar Rio'ya toplamda 11.6 milyar dolara mal olmuştur ve bu durum halk tarafından uzun süre protesto edilmiştir. Ayrıca, ülkede ortaya çıkan Zika virüsü nedeniyle pek çok sporcu oyunlara katılmama kararı almıştır.²²

Jamaikalı sprinter Usain Bolt 3 altın madalya kazanarak peş peşe üç Olimpiyat'da 100mt, 200mt ve 4x100 yarışlarında altın madalya kazanma başarı göstermiştir. Önce çıkan bir diğer sporcu ABD'li yüzücü Michael Phleps olmuştur. Phleps, arka arkaya dört Olimpiyat'da kazandığı toplam 28 olimpik madalya ile (23 altın, 3 gümüş, 2 bronz) tüm zamanların da en başarılı yüzücüsü olmayı başarmıştır.²³

²² <https://celalgursoy.com/category/2016-rio-olimpiyati/> (Erişim tarihi 23.10.2019, saat: 22.03)

²³ <https://celalgursoy.com/category/2016-rio-olimpiyati/> (Erişim tarihi 23.10.2019, saat: 21:45)

2.29.2 2016 Rio Olimpiyat Oyunları Madalya Dağılımı

Tablo 36

ÜLKE	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ
ABD	46	37	38
Büyük Britanya	27	23	17
Çin	26	18	26
Rusya	19	17	19
Almanya	17	10	15
Japonya	12	8	21
Fransa	10	18	14
Güney Kore	9	3	9
İtalya	8	12	8
Avustralya	8	11	10
Hollanda	8	7	4
Macaristan	8	3	4
Brezilya	7	6	6
İspanya	7	4	6
Kenya	6	6	1
Jamaika	6	3	2
Hırvatistan	5	3	2
Küba	5	2	4
Yeni Zelanda	4	9	5
Kanada	4	3	15
Ozbekistan	4	2	7
Kazakistan	3	5	10
Kolombiya	3	2	3
İsviçre	3	2	2

İran	3	1	4
Yunanistan	3	1	2
Arjantin	3	1	0
Danimarka	2	6	7
İsveç	2	6	3
Güney Afrika	2	6	2
Ukrayna	2	5	4
Sırbistan	2	4	2
Polonya	2	3	6
Kuzey Kore	2	3	2
Belçika	2	2	2
Tayland	2	2	2
Slovakya	2	2	0
Gürcistan	2	1	4
Azerbaycan	1	7	10
Beyaz Rusya	1	4	4
Türkiye	1	3	4
Ermenistan	1	3	0
Çek Cumhuriyeti	1	2	7
Etiyopya	1	2	5
Slovenya	1	2	1
Endonezya	1	2	0
Romanya	1	1	2
Bahreyn	1	1	0

Venezuela	1	0	0
Hindistan	0	2	4
Moğolistan	0	2	3
Tayland	0	2	2
Mısır	0	2	0
Slovakya	0	1	3
Ermenistan	0	1	2
Belçika	0	1	2
Finlandiya	0	1	2
Bulgaristan	0	1	1
Estonya	0	1	1
Endonezya	0	1	1
Malezya	0	1	1
Porto Riko	0	1	1
Çin Taipeisi	0	1	1
Botsvana	0	1	0
Kıbrıs Cumhuriyeti	0	1	0
Gabon	0	1	0
Guatemala	0	1	0
Karadağ	0	1	0
Portekiz	0	1	0
Yunanistan	0	0	2
Moldova	0	0	2
Katar	0	0	2

Katar	0	1	0
Norveç	0	0	4
Mısır	0	0	3
Tunus	0	0	3
İsrail	0	0	2
Avusturya	0	0	1
Dominik Cumhuriyeti	0	0	1
Estonya	0	0	1
Finlandiya	0	0	1
Fas	0	0	1
Nijerya	0	0	1
Portekiz	0	0	1
Trinidad ve Tobago	0	0	1
Birleşik Arap Emir.	0	0	1

Kaynak:https://tr.wikipedia.org/wiki/2016_Yaz_Olimpiyatlar%C4%B1_madalya_s%C4%B1ralamas%C4%B1
(Erişim tarihi 1.03.2020, saat: 21:08)

Bu bölümde Modern Olimpiyatlar tarihinde oyunların gerçekleştirildiği şehirler, ülkelerin kazanmış olduğu madalya sayıları ve oyunlara katılım göstermiş olan sporculardan öne çıkmış olan isimler incelenmiştir. Günümüzde oyunların giderek ticari bir boyut kazanması ve ilk dönemdeki amatör ruhu kaybetmesi sporcular ve ülkeler arasındaki çekişmenin de giderek büyümesine neden olmuştur. Bu bağlamda, bu bölümde boykotlar, siyasi olaylar ve doping yapan isimler de öne çıkarılarak tartışılmıştır.

3. BÖLÜM

OLİMPİYATLARIN EKONOMİK VE SOSYO-KÜLTÜREL ETKİLERİ

GİRİŞ

Hiç kuşku yok ki büyük ölçekli spor organizasyonlarına ev sahipliği yapan şehirlerde veya bölgelerde ekonomik ve sosyo-kültürel olarak önemli hareketlikler yaşanmıştır/yaşanmaktadır. Her şeyden önce Olimpiyat Oyunları gibi geniş kapsamlı organizasyonlara uluslararası medya kuruluşlarının ilgisi büyük olmaktadır. Bu durum, ev sahibi şehrin veya bölgenin reklamının yapılmasına olanak tanımaktadır. Hem turistik açıdan hem de spor müsabakalarını takip etmek açısından bölgeye giden insan topluluklarının yaptığı harcamalar hiç kuşku yok ki bölge ekonomisini olumlu açıdan etkileyecektir. Bunun yanı sıra TV gelirleri, sponsorluklar, bilet satışları gibi birincil etkilerin de bölgede ekonomik bir hareketlilik yaşatacağı muhakkaktır. Diğer yandan, insanlar arasında gelişen etkileşim ile birlikte kültürlerin kaynaşması ve barış ortamının tesis edilmesi de oyunların kazanımları arasında sayılabilir. Elbette, oyunların bu bağlamlarda çok dile getirilmese de negatif etkileri de bulunmaktadır. Bu bölümde oyunların ülke ve şehirlere ekonomik ve sosyo-politik açıdan etkilerini tartışacağız.

3.1. Olimpiyat Oyunlarının Ekonomiye Etkisi

“Spor, sporla ilgili hammaddelerin işlenip, değiştirilerek, kullanıma sunulmasıyla maddi servet üretilmesine yarayan ekonomik bir etkinliktir” (Erdemli, 2002, s.148). Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere, sporun ekonomide önemli bir işleve sahip olduğu söylenebilir. Büyük spor organizasyonlar, düzenlenen ülkeye pek çok açıdan önemli kazanımlar sağlamaktadırlar. Ekonomik kazanımlar da bunların başında gelmektedir. Spor, çağlar öncesinde olduğu gibi amatör bir uğraştan ziyade tamamen endüstriyel bir alana dönüşmüştür. Bu sebeptendir ki, Olimpiyat Oyunları söz konusu olduğunda pek çok ülke organizasyonu gerçekleştirmek için kıyasıya bir rekabete girişmektedir.

Küresel ölçekteki ekonomik ilişkilerin siyaseti büyük oranda etkilediği bir zaman diliminde, uluslararası sportif organizasyonların mevcut iklimden etkilenmemesi elbette ki beklenemezdi. 1990’lı yıllardan itibaren süregelen kültür, kimlik ve demokrasi gibi

tartışmalardan etkilenen siyasal alanda da bu kavramlar büyük oranda ekonomiyle ilintili olarak ele alınmaktadır. Bu çerçeveden bakıldığında Olimpiyatlar ve benzeri büyük sportif organizasyonlar, ideolojik çerçeve ya da ikili düşmanlıkların etkisinden ziyade, aday ülkelerin küresel pazarda yer alabilmek ve bu pazarın imkânlarından yararlanabilmek için yarıştığı bir alan haline gelmiştir. Fakat oyunların her daim bu yöndeki beklentileri karşıladığını söylemek gerçekçi değildir. Oyunların maliyetine dair yapılan tartışmalar, yapılacak modelleme ya da hesaplanacak girdiye göre farklılık göstermektedir. Bunun ana nedeni, çoğu zaman uzun ve kısa vadeli sonuçların ele alınışının farklılık göstermesinden kaynaklanmaktadır. Fakat yayın gelirleri ve turist akışı gibi alanlarda tespitler yapmak çoğu kez çok daha kolay olmaktadır. Diğer taraftan, 1984 Los Angeles Oyunlarının ardından, 1994 Dünya Kupası ve 1996 Atlanta Olimpiyatları'yla beraber ABD organizasyonlara kısa sürede fazlaca ev sahipliği yapmıştır. Soğuk Savaş sonrasındaki dönemde oyunların nasıl şekilleneceğine dair ABD'nin diğer ülkelere yol gösterdiği söylenebilir (Yıldırım&Gökten, 2018, 82).

Spor organizasyonlarının ekonomik açıdan organizasyonu düzenleyen ülkede net değişimlere yol açtığı bilinmektedir. Bu bağlamda, uluslararası düzeydeki büyük ölçekli spor organizasyonlarının doğurduğu açık ekonomik değişimi meydana getiren doğrudan gelir kaynakları televizyon yayın hakları, bilet satışları ve sponsorluklardan oluşmaktadır. Bu gelir kaynaklarının yanı sıra dolaylı olarak gelir sağlayan çeşitli etmenler de bulunmaktadır. Bunlar arasında, organizasyon faaliyeti için ev sahibi ülkeye ya da bölgeye gelen turistlerin yaptıkları harcamalar, şehrin uluslararası düzeyde tanınırlılığın artması ile birlikte turizm ve ihracat hacimlerinin olumlu açıdan etkilenmesi, spor organizasyonları için yapılmış olan altyapı ve üstyapıların aktif bir biçimde kullanılması yer almaktadır (Can&Değirmen, 2017, s.94.)

Olimpiyat Oyunları gibi büyük ölçekli spor organizasyonlarına ev sahipliği yapan şehirlerde büyük değişler olduğu bir gerçektir. Jasmand&Maenning'e göre, bunun en büyük kanıtı 1972 yılında Almanya'nın Münih kentinde düzenlenen Olimpiyat müsabakalarıdır. 1972 Olimpiyatları'ndan sonra Münih kentinde uzun dönemde gelir artışının meydana geldiği gözlemlenmiştir (2007, s.13).

1996 yılında Atlanta’da yapılan Olimpiyat Oyunları’nda organizasyon komitesinde yer alan Charles H. Battle JR., oyunların başta ekonomik olmak üzere etkilerini aşağıdaki şu sözlerle dile getirmektedir (İnsan ve Olimpizm, 1991, s: 36-38):

“1996 Atlanta Olimpiyat Oyunları ve 100. yıl kutlama organizasyonu için Atlanta’nın muhteşem bir yer olduğu konusunda Uluslararası Olimpiyat Komitesini ikna ettik. “Atlanta da 1996 Olimpiyat Oyunlarının düzenlemekle ve kazanmayı umduğumuz konusuna gelelim. Elbette; ekonomik yararlar açıkça görülebilir. Bunlar; 3.5 milyar doların üzerinde bir ekonomik etki, 6 yıllık olimpiyatlara hazırlanma dönemi içerisinde binlerce iş olanağının belirmesi, doğrudan olimpiyatlara atfolunacak milyonlarca dolarlık vergi gelirleri, yeni ve modern spor sahalarının getirecekleri paradan daha önemlidir. Oyunlara ev sahipliği yapmamız, bize şehrimizi 170 ülkeden yaklaşık 40 bin atlet, resmi görevli, basın mensubu ve destekleyici personelle tanıtma fırsatını sağlamaktadır. Tüm dünyada olimpiyatları televizyondan seyredecek olan 4 milyardan fazla insana da bölgemizi tanıtabilecek ve 16 gün sürecek olan yarışmalar süresince ziyaret etmesi beklenen 150 bin insanla bölgemizi paylaşacağız. Olimpiyat oyunları sırasında çalışacak olan 50 bin gönüllü, dünya ülkelerine misafirperverliğimizi gösterecek ve bu muhteşem kutlamalara katılacak uluslararası bir perspektif edilecek.”

Charles H. Battle JR’un da belirttiği gibi Olimpiyat Oyunları, düzenlenen kente büyük çaplı ekonomik getiriler sağlamaktadır. Yeni iş olanakları, vergi gelirleri, turizm gelirleri bu ekonomik getirilerin arasında yer almaktadır.

Olimpiyat Oyunları’na aday olma süreci oyunlardan çok daha önce başlamaktadır. Olimpiyatlar, düzenlenen ülkeye büyük çaplı kâr getirme potansiyeline sahiptir. Örneğin, 1984 Los Angeles Olimpiyat Oyunları sona erdiğinde şehre 250 milyon dolar tutarında bir gelir bıraktığı bilinmektedir. Benzer şekilde, 1988 Seul Olimpiyat Oyunları’nı düzenleyen Güney Kore’nin 1988 yılındaki endüstri malları ihracatı bir önceki yıla oranla % 28.3 artış göstererek, 60,67 milyar dolara ulaşmıştır. Diğer taraftan, Güney Kore’yi 1988 yılında ziyaret eden turist sayısında da % 23’lük bir artış meydana gelmiş ve bu turistler ekonomide önemli bir hareketlilik yaşanmasına neden olmuştur. Diğer taraftan, Seul Oyunları 1982-1988 yılları arasında 302.000 kişilik ek istihdam yaratarak işsizlik oranının düşmesine de büyük katkı sağlamıştır (Toramanlı, Tez, 2014, s.84).

Olimpiyatların düzenlendiği ülke ve şehre pek çok yönden önemli ekonomik getiri sağladığı bir gerçektir. Bununla birlikte Olimpiyatların bu anlamda negatif etki ettiği ülke ve şehirler de bulunmaktadır. Kamuoyunda bu konu üzerinde çok fazla durulmasa da, pek çok ülke ve şehrin ekonomik açıdan zarar ettiği oyunlar da gerçekleşmiştir.

3.2. Olimpiyat Oyunlarının Ekonomiye Olumsuz Etkisi

Olimpiyatlar medyaya her daim gösterişli yanıyla yansısı da bu organizasyonun olumsuz yanları da bulunmaktadır. Olimpiyatların düzenlendikleri ülkeye ve şehre olumsuz etkilerini ülke örnekleri üzerinden tartışacağız.

Olimpiyat Oyunlarının negatif olarak etkilediği ülkelere en iyi örnek Yunanistan'dır. Alp Toramanlı, 2004 Atina Yaz Olimpiyatları'ndan sekiz yıl sonra Yunanistan'ın ekonomik krize girdiğini ve o pahalı tesislerin değerini sorgulamaya başladığını belirtmektedir. Atina'daki Helliniko Olimpiyat Kompleksi'nin, 2004 Yaz Olimpiyatları'ndan sonra da gelişeceği öngörülmekteydi fakat öngörüler gerçekleşmemiştir. Olimpiyatlar için şehrin eski havaalanının bulunduğu bölgeye inşa edilmiş olan tesis, kano ve slalom yarışları, hokey, beyzbol ve basketbol için hizmet vermekteydi. Bu kompleksi Avrupa'daki en büyük metropolitan parka dönüştürmekle ilgili çok büyük planlar yapılmıştı fakat Yunanistan'daki bürokrasi nedeniyle beklenen bu gelişme hiç gerçekleşmemiştir. Bugün kompleks, kullanılmaz bir şekilde boş bir arazide durmaktadır. Bugün Yunanistan Avrupa'da yaşanan ekonomik krizin istikrarsızlığa yol açan etkileriyle boğuşurken, diğer taraftan pek çok Yunanistan vatandaşı şimdi Olimpiyatlara gururla değil, pişmanlıkla bakmaktadır (2014, s.90).

1998'den 2008'e Olimpiyat Oyunları'na ev sahipliği yapan kentleri inceleme altına almış olan COHRE, 4 milyondan fazla insanın zorla bulunduğu bölgelerden tahliye edildiğini raporlamıştır. Konut Hakkı Raportörü Rolnik'in geniş kapsamlı raporu, zorla tahliye sayılarındaki artışın yanı sıra, mega etkinliklerin soylulaştırmadaki rollerini, neden oldukları kira artışlarını ve ayrıca sosyal konut politikaları üzerindeki negatif etkilerini istatistiklerle belgeleyen bir niteliğe sahiptir (Toramanlı, 2014, s.98).

“Beyaz fil” olarak isimlendirilen projelere harcanan kaynaklar çoğu zaman şehrin yerleşiklerinin büyük tepkisini çekmektedir. Birkaç hafta sürecek olan bir sportif etkinliğin ardından neredeyse hiç kullanılmayan spor tesislerinin 10 milyonlarca doları bulan yıllık bakım maliyetleri merkezi ve yerel bütçelere büyük yük oluşturmaktadır. Örneğin, Montrealli vergi mükellefleri, 1976 Olimpiyatının yarattığı mali yıkımdan kaynaklanan borçları 2006 yılına kadar ödemek durumunda kalmışlardır. 2004 Atina Olimpiyatları’nda Yunanistan’ın oyunlar için yaptığı harcama ülke GSYH’sinin %7’si dolayında olmuştur. 2016 Olimpiyatlarına ev sahipliği yapmış olan Brezilya’da hüküme, sporcuların konakladığı, yıllık bakım maliyeti 14 milyon doları bulan 4000 daireyi yerleşiklerin barınması için dönüştürmeye çalışmakta fakat sunduğu teklifler yurttaşlarca cazip bulunmamaktadır. Benzer şekilde, Brezilya için verilebilecek çarpıcı bir alternatif maliyet örneği 2014 Dünya Kupası’na ilişkindir. Kupa için inşa edilmiş olan stadyum park yeri olarak kullanılmaktadır. 11 ila 14 milyar dolar olarak ifade edilen kupayı düzenleme maliyetinin, ülkenin iki yıllık sosyal refah harcamasına eşit olduğu belirtilmektedir (Yıldırım&Gökten, 2018, s.87).

Görüldüğü üzere Olimpiyatlar ya da büyük ölçekli diğer spor organizasyonları her zaman ekonomiye olumlu katkılar sunmamaktadır. Yanlış ekonomik planlamanın yapılması durumunda, ekonomik anlamda organizasyonların düzenlendiği şehirler uzun süreli mali sıkıntılar yaşamaktadırlar.

3.3. Olimpiyat Oyunlarının Sosyo-Politik Etkisi

Olimpiyatlara gösterilen ilginin dünyanın kültürel ve ekonomik açıdan evrenselleşmesi açısından değerlendirmek gereklidir çünkü ikisi arasında doğrudan bir bağlantıdan söz etmek mümkündür. Bu bağlamda, oyunları düzenleyen ve iştirak eden ülkelerin gerek politik, sosyal, ekonomik yönden çıkar sağlamaları, gerek ise sporun evrenselliği çerçevesinde uluslararası platformlarda sahne almaları açısından oyunlar politik anlamda çok önemli ve özel bir yer kazanmıştır. Olimpiyatların kazandığı bu önem ve değer geçmiştense günümüze kadar katlanarak devam ettiğini söylemek yanlış olmayacaktır. Tarihsel olarak değerlendirirsek, birbirleri ile siyasi, ekonomik ve politik yönden ters düşen toplumların ve devletlerin bu tip spor organizasyonları ile ilişkilerinin ve dostluklarının pekiştirdiğini gözlemleyebiliriz. Bununla birlikte, Olimpiyat Oyunları tarihinde dönem dönem dinsel, ırkçı ve ideoloji merkezli politik olaylar ve boykotlar oyunların içinde uygulanarak sporun ve

olimpiyat felsefesinin temeline gölge düşürmüşlerdir. Tarihteki kimi oyunlarda rastlanan bu olayların yanı sıra, 1896'dan günümüze kadar hemen hemen tüm olimpiyat törenlerinde politik yansımaları rastlanmıştır. Aslında politikanın spor organizasyonlarının içine girmesi sadece Olimpiyat Oyunları için geçerli değildir. Fakat büyük kitlelere ulaşmada hiçbir spor organizasyonu Olimpiyat Oyunları kadar başarılı olamadığından politika diğer organizasyonlara göre en fazla Olimpiyat Oyunlarına yansımıştır (Karahan, 2015, s.115).

Espy'e göre, "*Sporun bir diplomasi aracı olarak doğrudan ve dolaylı etkileri bulunmaktadır ve büyük sportif organizasyonlar var olan siyasi yapının ve ilişkilerin içinde yeniden anlam kazanır.*" Bu bağlamda, oyunların yapıldığı dönemdeki tartışmalar, organizasyonlara doğrudan etki etmiştir. Özellikle de faşizmin yükseldiği dönem ve sonrasında gelen İkinci Dünya Savaşı yılları, benzer şekilde Soğuk Savaş döneminde gerek ev sahibi ülkeler gerekse katılımcı ülkeler açısından Olimpiyatlar çeşitli mesajlar vermek için bir temsil imkânı sunmuştur. Küreselleşmeyle beraber değişen ekonomik ve politik dengelerle birlikte söz konusu etkiler artarak devam etmiştir (akt. Yıldırım&Kerem, 2018, s.77).

Olimpiyatların politika ile olan ilişkisi, sadece ülkelerarası ilişkiler değil ülkenin sosyolojik imajı ve tarihsel arka planına dair tartışmalara dair verileri de içermektedir. Özellikle oyunların amaçları arasında yer alan farklılıkları bir arada bulundurmak çok kültürlülük, tolerans ve farklılık gibi göreceli liberal değerlerin öne çıkması, son dönemdeki oyunlarda kendini daha çok göstermektedir. Örnek vermek gerekirse, Sidney'in adaylık sürecinde Avustralya heyetinin başında Aborjin kökenli bir bürokratın yer alması, ülkenin kökleri ve geçmişiyle olan bağını öne çıkarmak için kullanılmış olsa da o döneme kadar etnik grupların kamu politikalarını belirlemedeki etkisi oldukça düşük olmuştur. Bununla birlikte küresel çaptaki bir organizasyon için yerel farklılıkların kullanılması, şehrin kendini pazarlaması için bir araç olarak kullanılmıştır (Nauright, 2004: 1328-1330).

Diğer taraftan her bir organizasyonun ev sahibi ülkenin dinamiklerine göre kendi içinde sahip olduğu anlam ve önem değişiklik göstermektedir. Söz konusu bu durum, Soğuk Savaş dönemine kıyasla yakın zamanlarda kısmen farklılaşmaya başlamıştır. Doğrudan uluslararası politik dinamiklerinden ziyade kültürel, sosyolojik ve ekonomik faktörlerin belirleyiciliği giderek daha çok artmaya başlamıştır. Ülkeler adaylık süreciyle birlikte kendi potansiyellerini

anlatma, kendi hikâyelerini uluslararası camiaya kabul ettirme ve sonrasında ortaya koydukları performansla ülkenin tanıtım ve reklamı için bu organizasyonları üstlenmeyi bir çeşit başarı ve övünç kaynağı olarak sunmaktadırlar. Bu noktada şehir ve organizasyonlara bir ‘ürün’ mantığıyla yaklaşılrken, adaylık süreci ve oyunların icrası, ticari açıdan ‘yönetilmesi gereken’ bir süreç olarak değerlendirilmektedir. Hedeflenen başarının sağlanması için yenilenen stadyumlar, salonlar ve olimpiyat köyleri için başta bütçe olmak üzere, çeşitli politik ve idari kararlar alınmaktadır. Neticede sportif oyunlar, ülkelerin siyasi tarih ve kültüre dair anlatıları kadar, bu süreçte yaptıkları harcamalarla beraber bir ekonomik güç gösterisi haline de gelmektedir. Özellikle de gelişmekte olan ülkelerde söz konusu bu durum gelişmiş ülkelere kıyasla çok daha yoğun olarak hissedilmektedir. Küreselleşme ekseninde bakıldığında gelişmekte olan ülkeler, bu türden büyük organizasyonları iç ve dış siyasal/ekonomik amaçları için çok daha yoğun bir şekilde kullanmaktadır. Başta Güney Afrika ve Brezilya örneklerinde de görülebileceği üzere uluslararası topluluğa vermek istedikleri, örneğin sömürgeci geçmişleri ya da sosyolojik farklılıklarından doğan belli bir mesaj veyahut aslında var olan ekonomik güçlerinden daha fazlasına sahip olduklarına dair bir düşünce yaratmak çoğunlukla oyunların organizasyonunun önüne geçmektedir (Cornelissen ve Swart, 2006: 111).

Değişen ve küreselleşen dünya düzeniyle birlikte spor organizasyonları gün geçtikçe çok daha fazla endüstriyel bir boyut kazanmaktadırlar. Olimpiyat Oyunları dünya üzerindeki en geniş çaplı ve büyük spor organizasyonu olduğu için ülkelerin hemen hepsi bu büyük organizasyondan hem ekonomik çıkar elde etmek istemektedirler hem de sosyo-politik olarak kendi hikayelerini anlatma derdine girmektedirler. Bu bölümde Olimpiyat Oyunlarının düzenlendiği ülkeler ve şehirler üzerindeki ekonomik ve sosyo-politik etkileri tartışılmıştır.

SONUÇ

Modern Olimpiyat Oyunları fikrinin ortaya çıkmasındaki ana etken ülkeler arasındaki “barış” ve “dostluğun” giderek daha çok pekişmesine katkı sağlamaktır. Dolayısıyla Modern Olimpiyat Oyunlarının öncüsü olan Pierre de Coubertin oyunların amatör bir ruhla sürdürülmesine büyük önem vermiştir. Uzun süre boyunca amatör bir ruhla devam eden oyunlar, zaman geçtikçe büyük oranda bu etkisini kaybetse, günümüzde hala pek çok insan kazanmaktan çok katılımın çok daha önemli olduğunu düşünmektedir. Bu bağlamda, Olimpiyat Oyunlarının ortaya çıkış amacını kısmen de olsa hala koruduğunu göstermektedir. Dünyanın dört bir yanındaki sporcular için Olimpiyat Oyunları en önemli spor organizasyonu olma özelliğini korumaya devam etmekle beraber, oyunların zaman içerisinde çok daha görkemli bir hale gelmesiyle spor seyircisi için de hızla aynı noktaya gelmektedir.

Tezin birinci bölümünde Olimpiyat Oyunlarının ortaya çıkışı ve amacı tartışılmıştır. Modern Olimpiyatların öncüsü olan Pierre de Couberti’in oyunların başlaması için gösterdiği yoğun çabayla birlikte, Olimpiyat Bayrağı, Olimpiyat Yemini, Olimpiyat Ateşi, Olimpiyat Sloganı gibi oyunların ruhunu yansıtan simgelerin önemi üzerinde de durulmuştur. Bununla birlikte Olimpizm felsefesinin temel ilkeleriyle birlikte oyunlar açısından taşıdığı önem öne çıkarılmıştır. Tezin birinci bölümünde, aynı zamanda Uluslararası Olimpiyat Komitesi’nin (IOC) görevleri ve oyunlarda aldığı role de değinilmiştir.

Tezin ikinci bölümünde, Olimpiyat Oyunları boyunca hem ülkelerin hem de sporcuların elde ettiği madalyalar ve başarıları değinilmiştir. Tüm oyunlar boyunca katılımcı ülkelerin elde ettiği Altın, Gümüş ve Bronz madalyalar tablolar üzerinden ayrıntılı olarak aktarılmıştır. Oyunlar tarihi boyunca oyunların düzenlendiği şehirlerdeki önemli gelişmelere ve sporcuların kırdığı rekorlara da kısaca değinilmiştir.

Tezin son bölümünde, Olimpiyat Oyunlarının düzenlendiği ülkeye ya da şehre hem ekonomik hem de sosyo-politik etkileri üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda, ekonomik etki açısından TV yayınları, spor turizmi, bilet satışları gibi durumların ekonomik olarak ne gibi sonuçlar doğurduğuna dikkat çekilmiştir. Ayrıca, oyunların sadece olumlu anlamda değil, olumsuz anlamda da ekonomiyi nasıl etkilediği üzerinde durulmuştur. Bu örnek daha çok 2004 Atina Olimpiyatları ekseninde Yunanistan eksenli ele alınmıştır.

KAYNAKÇA

Bapçum, Kahraman. (2012). *Olimpiyat Tarihinden Unutulmaz Kahramanlar İnanılmaz Olaylar*, Ötüken Yayınları: İstanbul.

Bozkurt, Celil. (2014). “Nazilerin Gölgesinde 1936 Berlin Olimpiyatları ve Türk Sporcuların Müسابakaları”, **Journal of History Studies**. Sayı:6, Kasım, sayfa:17-41

Cornelissen, Scarlett. ve Swart, Kamilla. (2006). “The 2010 Football World Cup As A Political Construct: The Challenge Of Making Good On An African Promise”, **The Sociological Review**, Sayı:54, cilt:2. Sayfa:108-123.

Espy, Richard. (1990). *The Politics of the Olympic Games*, University of California Press, Los Angeles.

Erdemli, Atilla. (2002). *Temel Sorunlarıyla Spor Felsefesi*, E yayınları: İstanbul.

Jasmand, Stephanie & Maenning, Wolfgang. (2007). “Regional income and employment effects of the 1972 Munich Olympic Summer Games”, **Regional Studies**, sayfa:1-12.

Karahan, g. Bengü. (2015). “Modern Olimpiyat Oyunlarında Siyaset ve Boykotlar”, **Uluslararası Spor, Egzersiz ve Antrenman Bilim Dergisi**, Cilt: 1, sayı:2, sayfa:114-119.

Kolektif Yazar Grubu (2005). *1894’ten 2004’e Olimpiyat Tarihi*, Morpa Kültür Yayınları: İstanbul.

Kolektif Yazar Grubu. (2003). *Atikiteden Moderniteye Olimpiyat Oyunları: Olimpik Sporlar*, Boyut Yayın Grubu: İstanbul.

Koryürek, E. Cüneyt. (1996). *Olimpiyat Tarihi/M.Ö 776- M.S 1996*, Aktüel-Arçelik-Koç Yayınevi-İstanbul.

Koryürek, E. Cüneyt. (2003). *Eski Olimpiyadlar, Modern Olimpiyad Oyunları, Olimpiyadlar’da Türkler*, Arçelik Yayınları: İstanbul.

Kuraner, Onur ve diğerleri. (1979). *Spor Oyunları Ansiklopedisi*, Ajans Türk Matbaası: Ankara.

Loland, Sigmund. (2006). “Olympic Sport and the Ideal of Sustainable Development”, **Journal of the Philosophy of Sport**. Sayı:33, sayfa: 114-156

Nauright, John. (2004). "Global Games: Culture, Political Economy And Sport In The Globalised World Of The 21st Century", **Third World Quarterly**, Sayı:25, cilt:7 Sayfa:1325-1336.

Olimpizm ve İnsan, T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Spor Eğitimi Daire Başkanlığı, Ankara: 1991.

Özdilek, Çetin& Şentürk, Aydın& Döşyılmaz, Enver. (2003). "Modern Olimpiyat Oyunlarının Tarihi Gelişimi ve Olimpiyatların Gezici Olma İlkesinin Günümüze Kadar Düzenlenen Oyunlar Açısından Değerlendirilmesi", **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**. Sayı: 9, Sayfa: 1-15.

Seçilmiş, Korhan. (2004). **Antik Zamandan Günümüze Olimpiyat Oyunları**, İl Press Yayınevi: İstanbul.

TMOK, (1985). **Olimpik Hareket**, Gül matbaası: İstanbul.

TMOK, (1997). **TMOK Tarihi:Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi'nin 90.Yılı**, İstanbul Mülkiyeliler Vakfı Sosyal Araştırmalar Merkezi: İstanbul.

Toramanlı, Alp. (2014). Spor Turizminde Olimpiyat Oyunları ve Spor Turizminin Gelişimine Katkıları, **Maltepe Üniversitesi**, Yayımlanmış Tez.

Tükenmez, Metin. (2011). **Toplumbilim ve Spor**, Kaynak Yayınları: İstanbul.

Yıldıran, İbrahim. (2014). "Antikiteden Moderniteye Olimpiyat Oyunları: İdealler ve Gerçekler", **Hece** (Batı Medeniyeti Özel Sayısı), Cilt: 18. Sayfa: 555-570.

Yıldırım, Yavuz& Gökten, Kerem. (2018). "Olimpiyat ve Dünya Kupası Organizasyonlarına Ekonomi-Politik Bakış", **Eğitim Bilim Toplum Dergisi**, Cilt:16. Sayı: 62, Bahar. Sayfa: 74-94.

Young, David C. (2004). **A Brief History of the Olympic Games**, Malden, Blackwell Publishing.

Elektronik Kaynaklar

<http://sgm.gsb.gov.tr/Sayfalar/130/164/OlimpikSporDallari> (Erişim tarihi: 25.03.2019, saat: 00:43)

http://e-kutuphane.teb.org.tr/pdf/tebhaberler/temmuz_agustos04/15.pdf (Erişim tarihi: 25.03.2019, saat: 15:06)

http://web.archive.org/web/20160320030715/http://www.olympic.org/Documents/Reports/EN/en_report_1.pdf (Erişim tarihi: 25.03.2019, saat: 15:35)

<http://sgm.gsb.gov.tr/Sayfalar/127/163/OlimpiyatSembolleri> (Erişim Tarihi: 29.03.2019, saat: 13:55)

<https://docplayer.biz.tr/1190045-Uluslararası-olimpiyat-komitesi-antlasması.html> (Erişim Tarihi: 29.03.2019, saat: 20:23)

http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/Upload/Menu/712634_olimpiyatta_t%C3%BCr_kler.pdf (Erişim tarihi: 30.03.2019, saat: 22:43)

<https://celalgursoy.com/2015/09/01/1924-paris-olimpiyatı/> (Erişim tarihi: 7.04.2019, saat:21:46)

<https://celalgursoy.com/2015/09/01/1928-amsterdam-olimpiyatı/> (Erişim tarihi: 8.04.2019, saat: 14:36)

<https://celalgursoy.com/2015/09/01/1932-los-angeles-olimpiyatı/> (Erişim Tarihi: 5.04.2019, saat: 21: 21)

<https://celalgursoy.com/2015/09/01/1932-los-angeles-olimpiyatı/> (Erişim tarihi: 5.04. 2019, saat: 21: 43)

<https://derinstrateji.files.wordpress.com/2015/01/nazilerin-glgesinde-1936-berlin-olimpiyatlar-ve-trksporcularn-msabakalar.pdf> (Erişim tarihi: 08.04.2019, saat:02:57)

<https://celalgursoy.com/2015/09/01/1948-londra-olimpiyatı/> (Erişim tarihi: 09.04.2019, saat 22:46)

<https://celalgursoy.com/2015/09/01/1948-londra-olimpiyatı/> (Erişim tarihi, 09.04.2019, saat 22: 55)

<https://celalgursoy.com/2015/09/01/1952-helsinki-olimpiyatı/> (Erişim tarihi, 10. 04. 2109, saat: 16:35)

<https://celalgursoy.com/2015/09/01/1956-melbourn-olimpiyatı/> (Erişim tarihi, 11.04.2019, saat: 01:01)

<http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/Ulke-Madalya-Listesi/19/1> (Erişim tarihi, 12. 04. 2019, saat: 16:45)

<https://celalgursoy.com/2015/09/01/1960-roma-olimpiyatı/> (Erişim tarihi, 12.04.2019, saat: 01:58)

[https://www.wikiwand.com/tr/1960_Yaz_Olimpiyatlar%C4%B1_madalya_s%C4%B1ralamas%C4%B1_\(Eriřim_tarihi,_13.04.2019,_saat:_16:33\)](https://www.wikiwand.com/tr/1960_Yaz_Olimpiyatlar%C4%B1_madalya_s%C4%B1ralamas%C4%B1_(Eriřim_tarihi,_13.04.2019,_saat:_16:33))

<https://celalgursoy.com/2015/09/01/1964-tokyo-olimpiyatı/> (Erişim tarihi, 15.04.2019, saat: 13:11)

https://tr.wikipedia.org/wiki/2004_Yaz_Olimpiyatlar%C4%B1_madalya_s%C4%B1ralamas%C4%B1 (Erişim Tarihi: 1.03.2020, saat:14:16)

<https://celalgursoy.com/2015/08/29/2008-pekin-olimpiyatı/> (Erişim tarihi 05. 10. 2019, saat: 13:15)

https://tr.wikipedia.org/wiki/2008_Yaz_Olimpiyatlar%C4%B1_madalya_s%C4%B1ralamas%C4%B1 (Erişim tarihi 1.03.2020, saat: 20:20)

<https://celalgursoy.com/2015/08/28/2012-londra-olimpiyati/> (Erişim Tarihi 07. 10. 2019, saat: 19:23)

<https://celalgursoy.com/2015/08/28/2012-londra-olimpiyati/> (Erişim Tarihi 07. 10. 2019, saat: 20: 12)

https://www.wikizero.com/tr/2012_Yaz_Olimpiyatlar%C4%B1_madalya_s%C4%B1ralamas%C4%B1#Madalya_tablosu (Erişim Tarihi 1.03.2020, saat:20:54)

<https://celalgursoy.com/category/2016-rio-olimpiyati/> (Erişim tarihi 23.10.2019, saat: 22.03)

<https://celalgursoy.com/category/2016-rio-olimpiyati/> (Erişim tarihi 23.10.2019, saat: 21:45)

https://tr.wikipedia.org/wiki/2016_Yaz_Olimpiyatlar%C4%B1_madalya_s%C4%B1ralamas%C4%B1 (Erişim tarihi 1.03.2020, saat: 21:08)

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı	FARZANA	Soyadı	NIKFİTRAT
Doğ.Yeri	AFGHANİSTAN	Doğ.Tar.	3.12.1987
Uyruğu	AFGHAN	TC Kim No	
Email	Princesfarzana059@gmail.com	Tel	+90 5538872837

Eğitim Düzeyi

	Mezun Olduğu Kurumun Adı	Mez. Yıl
Yük.Lis.	İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa	
Lisans	Kabul eğitim universitesi	2015
Lise	Pakistan Noor eğitim okulu	2011

İş Deneyimi (Sondan geçmişe doğru sıralayın)

	Görevi	Kurum	Süre (Yıl - Yıl)
1.	Fitness antrenör	Kabul üniversitesi devlet yurdunda ve özel kulüblarda	2012-2015
2.	Karate antrenör	Hazara shotokan karate akademisi	2009-2011

Yabancı Dilleri	Okuduğunu Anlama*	Konuşma*	Yazma*	KPDS/ÜDS Puanı	(Diğer) Puanı
İngilizce	İyi	İyi	İyi		
urduca	İyi	İyi	İyi		
türkçe	iyi	İyi	iyi		

*Çok iyi, iyi, orta, zayıf olarak değerlendirin

Bilgisayar Bilgisi

Program	Kullanma becerisi
Ms Office	

Özel İlgi Alanları (Hobileri) spor türlerini yapmak, dans yapmak, yurt dışına seyahet etmek, yemek pişirmek, tarihi geziler, ailem ile zaman geçirebileceğim yerleri gezmek, sporu yapabileceğim yeni yerler keşfetmek